

MENSA

číslo 4/2023

Vážení členové,

léto kolem nás předvádí své krásné i stinné stránky a pozvolna přechází do své zbývající poloviny. I přesto, že většina z nás má letní čas a prázdniny spojené vic s odpočinkem a lenošením, naši dobrovolníci ani v této době nezahálají a snaží se nám do našich kalendářů vmáchnout nějakou tu akci, která nám připomene, že mensovní život stále plyne svým neutuchajícím tempem.

Nechme se dál unášet poklidným rytmem letního období, nabërme sil na blížící se babí léto, které nám přinese mnoho tradičních akcí od víkendu dobrovolníků, celostátního setkání až po největší mensovní akci, kterou je Logická olympiáda. Do všech těchto akcí se můžete zapojit, a to nejen jako účastníci, ale i jako organizátoři. Pokud nevíte jak na to, přijďte na nejbližší schůzku místní skupiny a zeptejte se svého vítače.

Tento úvodník vám poprvé píše jako předseda Mensy Česko. Po více než 30 letech, kdy naše organizace nesla lehce zavádějící název Mensa České republiky, si společně začneme zvykat na název nový, Mensa Česko.

Krásný zbytek léta a na viděnou na některé z mensovních akcí.

Martin Sedláček
martin.sedlacek@mensa.cz
+420 602 392 662

Časopis Mensy Česko „Mensa“ je dvouměsíčník. Číslo 4/2023 (srpen–září), ročník XXXI, vychází 8. srpna 2023 v nákladu 5710 výtisků. **Uzávěrka říjnového čísla je 3. září 2023.**

Časopis připravuje redakce časopisu Mensa, zveřejnění a nezveřejnění příspěvků podléhá schválení redakční radou. **Příspěvky, připomínky a dotazy prosím zasílejte na adresu redakce@mensa.cz.** Redakce si vyhrazuje právo články v případě potřeby upravit nebo zkrátit.

Články v časopise představují díla, názory, myšlenky nebo nabídky jednotlivých autorů a nemusejí vyjadřovat postoje jiných mensanů ani orgánů Mensy Česko, není-li výslovně uvedeno jinak. Obsah tohoto časopisu může být volně přebírán všemi ostatními publikacemi Mensy za předpokladu uvedení zdroje, není-li výslovně uvedeno jinak. Obsah publikovaný na casopis.mensa.cz je šířen pod licencí Creative Commons.

Aktuální číslo časopisu je k dispozici v elektronické podobě na webu magazin.mensa.cz. Archiv všech čísel, včetně časopisů Mensy International, naleznete na intranetu Mensy intranet.mensa.cz. Časopis je zasílán všem členům Mensy Česko, nečlenové si jej mohou předplatit za 250 Kč ročně. Změny adresy a dotazy na předplatné prosím zasílejte na adresu sekretarka@mensa.cz.

Vydavatel: Mensa Česko, Španielova 1111, 163 00 Praha 6; **Tisk:** Typos, tiskařské závody, s.r.o., Podnikatelská 1160/14, 320 53 Plzeň; **Grafika:** Ateliér Falátek, s.r.o., Prokopova 2219/19, Jižní Předměstí, 301 00 Plzeň; **ISSN** 1211-8877; Evidence periodického tisku MK ČR E 22252; © Mensa České republiky, 2021; Printed in the Czech Republic.

Na tomto čísle se podíleli: Colin Byford, Paula Cannings, Zdeněk Falář, Marcela Fatrová, Lenka Filová, Ladá Frankl, Fay Vivien Frydryňová, Jarka Hamáčková, Petra Holubová, Isabella Holz, Klára Hunešová, Emma Hurley, Lýdia Jasenská, J. Jung, Čestmír Kalus, Zuzana Kořínková, Milan Košan, Tomáš Kubeš, Eliška Anna Kubičková, Kristýna Laníková, Vladka Laštůvková, Björn Liljeqvist, Bohumil Matějovský, Petr Mazal, Lucie Měchurová, Jana Middleton, Kristýna Mothejzliková, Tomáš Nováček, Tomáš Poláček, Jana Rohová, Martin Sedláček, Zdeňka Sedláčková, Jana Soukupová, Drahomír Streit, Jana Šobrová, Matěj Šrubař, Vít Švachouček, Jana Tillová, Pavel Vlašánek, Stanislav Wolf, Helene XinMai, Soňa Zbytowská, Nikol Zdráhalová.

| 2-3 |

Slovo předsedy **Editorial**

| 4 |

Krátce z valné hromady **Valná hromada MS Praha**

| 5 |

Čestné uznání 2023: **Martina Benešová-Schäfer**

| 6 |

Logická olympiáda 2023

| 7 |

Z Mensa gymnázia

| 10 |

Rozhovor: Dana Jarošová

| 12 |

Z činnosti KND

| 15 |

Jak Mensa pomáhá ve světě?

| 20 |

Mensa a inteligence v médiích

Vážení čtenáři,

vítám vás u srpnového čísla časopisu Mensa. Jako obvykle se v něm dočtete o tom, co se v Mense dělo v posledních měsících, i co se chystá na měsíce příští.

Zjistíte, co se dělo na valné hromadě, kdo letos získal Čestné uznání i jak to vypadá s dalším ročníkem Logické olympiády (samozřejmě dobře, v článku najdete termíny pro přihlášení a další organizační informace).

Protože Mensantrop si dal letní pauzu, připravili jsme pro vás místo něj článek o tom, jak se s „využitím inteligence ve prospěch lidstva“ vypořádávají zahraniční Mensy – ať už jde o grantové projekty pro vědce, stipendia pro nadané studenty nebo podporu nadaných dětí ze znevýhodněného prostředí třeba v Indii.

V zahraničí zůstanete i díky tradičním článkům z Mensa World Journal, reportáži ze setkání Irské Mensy a článkům z časopisu Mensy Jižní Afrika – v nich se dočtete o krysách-hrdinkách i o falešných chaluhách na odpuzování bílých žraloků.

Samozřejmě vás čekají i reportáže z uskutečněných akcí u nás a kalendář akcí nadcházejících (máte ještě šanci stihnout se přihlásit na celostátní mensovní setkání v Ostravě). Mensa gymnázium teď sice možná má prázdniny, ale na konci školního roku rozhodně nezahálelo, o čemž se přesvědčíte v článku o jeho činnosti. A konečně v tomto čísle najdete také ukázky literární tvorby mensanů i pár tipů na aktivity, kterými zabavit své ratolesti na sklonku prázdnin.

Přeji příjemné čtení a těším se na vaše příspěvky do příštího čísla.

Zuzana Kořínková
zuzana.korinkova@mensa.cz
+420 776 288 979

| 21 |

Noví členové

| 22 |

Kalendář akcí

| 23 |

Reakce na akce

| 29 |

Zahraníčí

| 32 |

Prázdninové aktivity pro děti

| 33 |

Tvorba mensanů

| 35 |

Adresář

Obsah

Krátce z valné hromady

Petr Mazal, foto: Zdeněk Falář

Letošní valná hromada proběhla v prostorách Českého institutu informatiky, robotiky a kybernetiky (CIIRC) v Praze. V souladu se stanovami byly projednávány materiály i návrhy usnesení publikovány již v předstihu na intranetu.

Na programu byla tradičně Zpráva o činnosti Mensy a Rady Mensy – radní odpovědní za jednotlivé oblasti prezentovali stav dle jednotlivých kapitol – Členská základna, Místní skupiny, Zájmové skupiny (SIGy), Testování IQ, NTC pro školky, Nadané děti, Mensa

gymnázium, IT a Internet, Časopis a tiskoviny, PR, MensaShop a propagace, Logická olympiáda, Dobrovolníci, Aktivita, Zahraničí, Škola4. Valná hromada pokračovala Zprávou o hospodaření, Zprávou Kontrolní komise a Zprávou ombudsmana.

Dalším z bodů byla změna názvu naší organizace na Mensa Česko, návrh na tuto změnu byl valnou hromadou přijat. Součástí letošní valné hromady bylo opět i poděkování zlatým, doživotním a dlouholetým členům.

Nedílnou součástí valných hromad se již stalo vyhlášení a předání Čestného uznání Mensy. Poděkování za organizaci patří tentokrát Janě Middleton. Z nominovaných osobností byla letos členy Mensy zvolena jaderná chemička Dr. Martina Benešová-Schäfer. Dále účastníci valné hromady vyslechli přednášku jednoho z nominovaných – prof. Jiří Froněk měl poutavou prezentaci o transplantacích.

Zápisy ze všech jednání i prezentace z valné hromady jsou jako obvykle zveřejněny na intranetu.

Valná hromada MS Praha

Tomáš Nováček, foto: Petra Holubová

Již tři roky uběhly od poslední valné hromady MS Praha, a tak jsme v rámci zachování tradic, (ne)zdravého rozumu, a hlavně dodržení stanov letos v červnu uspořádali další. Spojili jsme příjemné s užitečným, neboť samotným volbám předcházela bowling v Absolutním bowlingu, který vždy probudí některé spící členy. Přece jenom je srážení kuželek docela hlasité. Někteří hráči před trápením kuželek preferovali trápení žlábků, ale nikdo neodešel zraněn, což nemůžeme tvrdit o každé mensovní akci.

Při samotné valné hromadě si členové MS Praha nejdříve odhlasovali, že

pozice pokladníka bude spojena s pozicí předsedy. Hlavním důvodem byl fakt, že dlouholetý pokladník Zdeněk Falář vyměnil valnou hromadu za divadelní představení v Jevíčku. Na jeho obranu musíme poznamenat, že před znovuzvolením do funkce utekl bez pokladny v podpaží, takže mu zůstává všechna čest. Nemluvě o tom, že sloučení těchto pozic nebude mít na funkci žádný vliv.

Na pozici předsedy MS Praha byl navržen aktuální předseda Tomáš Nováček. Protože neměl protikandidáta, byl kontumačně zvolen. Na pozici místopředsedy MS Praha

byl navržen aktuální místopředseda Martin Nováček. Protože neměl protikandidáta, byl kontumačně zvolen. Pokud se vám zdá, že jsou si oba kandidáti jmény velmi podobní, tak nejde o náhodu. Jména „Tomáš“ a „Martin“ mají společná tři písmena, i když na rozdílných místech.

Chtěl bych poděkovat oběma kandidátům (pro které byly letošní volby jednoduché), volební komisi (která to měla ještě jednodušší), a hlavně voličům za účast a těším se na další tři roky, kdy bude MS Praha vzkvétat.

Čestné uznání 2023 získala Martina Benešová-Schäfer, Dr. rer. nat.

Jana Middleton, Petr Mazal, foto: J. Jung

Slavnostní vyhlášení letošního ročníku Čestného uznání proběhlo tradičně v rámci valné hromady Mensy Česko, diplomy přítomným oceněným předal předseda Mensy Martin Sedláček.

Čestné uznání získala jaderná chemička Martina Benešová-Schäfer. Ta vymyslela a vyvinula přelomový lék, který umožňuje detekci, zobrazování a léčbu pokročilých stádií rakoviny prostaty. Lékař předem vidí, jak se bude lék distribuovat, kolik má pacient metastáz a jak vysoká je akumulace léčiva, a proto je možné pro každého pacienta upravit dávkování na optimální možnou hladinu. Nedochází tedy k rozsáhlým negativním účinkům jako například u systémové chemoterapie. Radioaktivní molekula se umí přímo v těle pacienta navázat na rakovinnou buňku, ozářit ji a zničit bez vážnějších vedlejších účinků. Benešová-Schäfer vystudovala Univerzitu Karlovu, doktorské a post-doktorské studium absolvovala

v Německu a Švýcarsku. V německém centru pro výzkum rakoviny chce pomoci vyvinout také lék na rakovinu prsu a lék na rakovinu slinných žláz.

Dalšími nominovanými v tomto ročníku byli:

prof. MUDr. Jiří Froněk, Ph.D. FRCS, chirurg, přednosta Kliniky transplantační chirurgie IKEM,

doc. Milan Krajčíček, cévní chirurg, vynálezce umělé cévy,

**Martina Benešová-Schäfer
bude ve středu 1. listopadu
od 18 hodin přednášet
v Praze na Novotného lávce.**

**Na její přednášku
a slavnostní předání
Čestného uznání
jste srdečně zváni.**

**Na akci se prosím
zaregistrujte předem:
mensa.click/10x**

Ing. Václav Křišťůfek, CSc.,
vědecký pracovník půdní biologie,

prof. RNDr. Jan Konvalinka, CSc.,
biochemik, ředitel Ústavu organické chemie
a biochemie Akademie věd.

Koordinaci aktivit ohledně Čestného uznání přebrala Jana Middleton spolu s Karlem Juříkem, komise, která došlé návrhy hodnotila, pracovala ve složení Jana Middleton, Jana Trčková, Čestmír Kalus, Jan Koudelka, Petr Mazal, Jiří Rak a Jan Walla.

Děkujeme všem členům, kteří přispěli svým návrhem.

Již nyní můžete posílat své případné návrhy na vhodné osobnosti pro příští ročník na e-mail cestne.uznani@mensa.cz.

Více o Čestném uznání najdete na mensa.click/cu

Pamětní odznaky pro dlouholeté členy

Strávit více než čtvrt století v naší organizaci svědčí o věrnosti i o opravdovém sepětí s duchem a hodnotami Mensy. Jsme rádi, že můžeme připomenout ty z nás, kteří letos oslaví 25 let členství v našich řadách, a jako poděkování je odměnit pamětním odznakem.

Slavnostní předání tohoto odznaku bylo i letos nedílnou součástí valné hromady. Těm jubilantům, kteří se valné hromady nemohli zúčastnit, jsme pamětní odznaky poslali poštou.

Dovolu, bychom vám, dlouholetým členům, za vaši trvalou podporu poděkovali. Velmi si vážíme lidí jako vy, kteří svou oddaností

a velkorysostí umožňují a podporují realizaci aktivit Mensy Česko, a to především v oblasti nadaných dětí, kterou vnímáme jako nesmírně významnou.

Naše upřímné a srdečné poděkování míří k těmto členům:

Petr Bartoš, Ing. Jana Benešová, as. MUDr. Marie Břizová, Ph.D., Helena Černá, Mgr. Miroslav Gajda, Tomáš Hladík, MUDr. Eva Hledíková, Ing. Petr Chmel, Jiří Chmelař, Ing. Lenka Kovalovská, Ing. Michal Krumník, Ing. Bc. Eliška Anna Kubičková, Ing. Libor Lehký, Monika Michlová, Přemysl Papík, Mgr. Bc. Ivana Pillerová, Olga Polmová, Ing.

arch. Eva Procházková, Mgr. Jiřina Pultarová, Rina Royová, Karla Sedlářová, Ing. Vladimír Souček, Ing. Lenka Stixová, Ondřej Strecker, Ing. Maxmilián Szewieczek, Mgr. Michaela Šalamounová, Ing. Eva Štichhauerová, Ph.D., Leoš Švejda, Ing. Ondřej Švík, Mgr. Barbora Telferová, Ing. Marek Tichý, Pavel Trčala, Ing. Ladislav Trška, Ing. Tomáš Tuč, Mgr. Ing. Roman Válek, Ing. Bohumil Vaněk, Jiřina Vlková.

V tradici odměňování dlouholetých členů budeme samozřejmě pokračovat i v příštích letech.

Děkujeme.

LOGICKÁ 2023 OLYMPIÁDA

Registrace do soutěže probíhá od 1. do 30. září
na www.logickaolympiada.cz

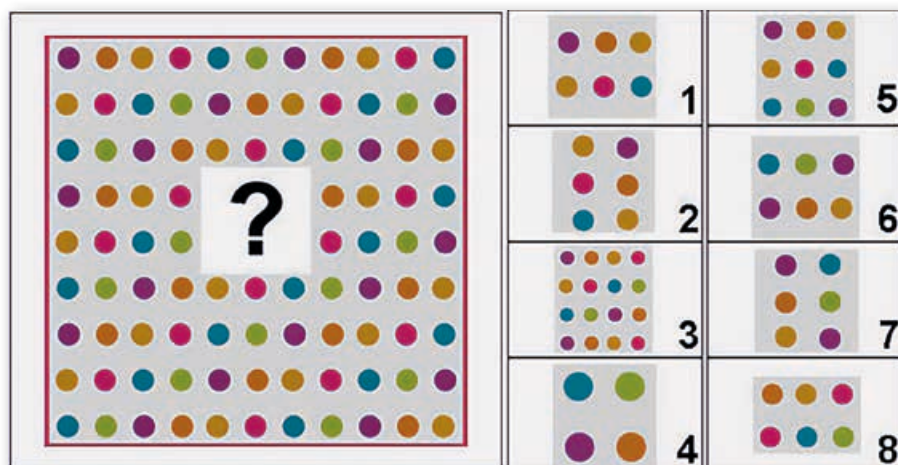
Open
Gate
School

The Kellner
Family
Foundation

Mensa Česko zve děti a studenty i letos k účasti na Logické olympiádě. Minulý rok se do kulatého 15. ročníku této soutěže v řešení logických úloh zaregistrovalo neuvěřitelných 94657 soutěžících z 3751 škol. Pokoříme společně letos statisícovou hranici?

Soutěžíme opět v šesti kategoriích od dětí předškolního věku až po středoškoláky. Zadání je přizpůsobené věku a schopnostem dětí, takže pro předškoláky a kategorii A1 (prvňáčci) a A2 (druháci) je výhradně neverbální – obrázkové. Děti budou v základním kole on-line řešit úlohy toho typu:

Registrovat se můžete jako obvykle na www.logickaolympiada.cz. U dětí mladších 15 let je potřeba souhlas zákonného zástupce s použitím osobních údajů dětí pro účely soutěže. Je nutné, aby každý soutěžící měl unikátní emailovou adresu, kam mu budou

zaslány přihlašovací údaje. Samozřejmě lze použít i email rodičů.

Registrovat se mohou i učitelé. Uživatelský profil učitelům umožňuje přehled o přihlášených studentech i o jejich výsledcích v soutěži. I letos pokračujeme v soutěži pro školy – pět škol s největším počtem registrovaných dětí dostane od Mensy jako dárek deskovou hru.

Chcete nám pomoci? Hledáme posily do týmu tvorby úloh i komunikace

Hledáme zájemce, kteří nám pomohou s úlohami – ať už tvořit nové, testovat stávající úlohy nebo úlohy kreslit. Není potřeba žádná speciální znalost, vše ukážeme a vysvětlíme.

Dále bychom velmi ocenili trpělivé pomocníky, kteří budou během září až října odpovídat na četné dotazy soutěžících, pedagogů i rodičů k soutěži, ať už emailem nebo telefonicky. Pokud se chcete zapojit,

ozvěte se koordinátorce projektu na lucie.mechurova@mensa.cz.

Zájemce o pomoc také vyzýváme k odběru zpráv z konference Logická olympiáda, kam budou posílány další informace.

Harmonogram

- 1.–30. září registrace
- 1.–31. října základní kolo (konkrétní termíny pro jednotlivé kategorie budou upřesněny)
- 3. listopadu krajská kola
- listopad okresní kola MŠ (termín bude upřesněn)
- 27. listopadu finále v Praze

Partnery soutěže jsou OPEN GATE – gymnázium a základní škola a Nadace THE KELLNER FAMILY FOUNDATION, MŠMT, Albi a Asociace za lepší ICT řešení. Krajská kola finančně podporuje řada krajů i měst. Mediálními partnery jsou novinky.cz a Právo.

Z Mensa gymnázia

Marcela Fatrová

Vážení čtenáři, přinášíme další zprávy o životě a akcích v naší škole. Kdo by se chtěl dozvědět více, sledujte nás na našem webu (www.mensagymnazium.cz) nebo na Facebooku a Instagramu.

Akce

Oslava 30 let od založení Mensa gymnázia

Naše škola chystá oslavu 30 let existence (samozřejmě včetně Osmiletého gymnázia Budánka). Oslava se bude konat v pátek 6. 10. 2023 od 17 hodin v prostorách Sokolovny Řepy. Všechny vás již nyní srdečně zveme. Na přípravě celé akce se podílí několik pomocníků z řad našich studentů i učitelů. Velmi rádi uvítáme nabídku na sponzorování této akce, ideálně formou finančního příspěvku nebo zajímavé ceny do případné tomboly. Rádi bychom totiž část finančních prostředků, které zbydou nebo které se nám sejdou, věnovali na charitativní účely. Další informace budeme posílat průběžně.

Mensa gymnázium snídalo s Novou

Nedělní ráno 25. května tři žáci školy, vyučující Martin Kulhánek a místopředseda Mensy Tomáš Blumenstein vystupovali ve víkendové Snídani s Novou, kde se řešilo vzdělávání nadaných dětí. Prezentovali naši školu, zaměřenou právě na vzdělávání nadaných dětí, její specifika, systém hodnocení, školní aktivity nebo úspěchy našich žáků. Zájem a aktivity našich nadaných žáků postupně představili Terezie Říšská ze sexty, Denisa Radová z kvinty a Matěj Snášel z kvarty. Všichni se svých vystoupení skvěle zhostili a věříme, že zanechali vynikající dojem nejen u profesionální dvojice moderátorů Dany Morávkové a Jana Čenského.

Exkurze do Terezína

V úterý 13. 6. se většina žáků kvinty, sexty a dva zástupci septimy vydali na exkurzi do Terezína. Během dopoledne společně prošli tzv. Velkou pevností, která v období Protektorátu Čechy a Morava sloužila jako židovské ghetto.

Navštívili Magdeburská kasárna, židovskou modlitebnu a Muzeum ghetta. Odpoledne absolvovali komentovanou prohlídku Malé pevnosti. Studenti po celou dobu pracovali s připravenými pracovními listy k dějinám Terezína, života v ghettu a k tématu šoa obecně. Navzdory, nebo právě díky tragické kapitole našich dějin, která se zde odehrála, a mnoha konkrétním nešťastným osudům, měla exkurze u studentů velký ohlas.

Každoměsíční výzvy

Naši studenti přišli s novým rokem s novou aktivitou na naší škole, a tou je pravidelná každoměsíční výzva, do které se mohou zapojit jak žáci, tak i učitelé i rodiče. Na každý měsíc byla vyhlášena jedna výzva, některé byly serióznější, jiné spíše zábavné. Leden jsme vykopli výzvou Zkus to bez mobilu. Po lednové výzvě následovala únorová výzva Měsíc pozitivních ocenění. V březnu jsme pokračovali výzvou Zkus to nedominantní rukou.

Duben byl ve znamení Přísloví, která se objevila dokonce i ve slovních hodnoceních na vysvědčení. Květen se nesl v duchu výzvy Nech na hlavě! aneb Měsíc zajímavých účesů.

A konečně červen byl měsíc V pohybu.

Výprava do starověku

V květnu se celá škola vypravila na hromadnou týdenní teambuildingovou akci, tentokrát do „starověku“.

Hned v úvodu se rozdělili na skupinky, které si připravily pochodně a vyrazily na Olymp pro oheň. Sváteční oheň se zapaloval ze všech světových stran pomocí božských rituálů.

Další dny probíhaly výběrové aktivity, např. na téma starověké lékařství, římská rodina, fénici obchodníci, Semiramidiny zahrady, Ménsákles, trojské války, latina, hieroglyfy apod. Děti také vymýšlely antickou inzerci. Všichni si akci moc užili a zároveň se hravou formou dozvěděli spoustu užitečných informací.

Zeměpisná mapa na chodníku

Žáci sexty zakončili výuku zeměpisu realizací mapy symbolů jednotlivých krajů Česka v areálu školy.

Střípky z maturit: obhajoby výtvarných prací

Ve dnech 16.–18. 5. probíhaly na naší škole ústní a praktické maturitní zkoušky. Součástí maturity z výtvarné výchovy jsou i obhajoby maturitních prací.

A letos se bylo na co dívat – od obrázkového slovníku abecedy kanji přes oboustranný svetr s různými symboly štěstí, ilustrace k vybraným knihám, zpodobnění kočičích mužů s různými emocemi až po návrh a ušití vlastního multifunkčního oblečení, např. kalhot a mikiny, ze které se jednoduše vytvoří batoh, tvorbu loutkového filmu a ilustrace vlastních „OC's (original character) postav“.

Pilotní ověřování nahrazení MZ certifikátem ICDL Profile a AP zkouškami

Naše škola se rozhodla využít pokusného ověřování MŠMT a umožnit maturantům a maturantkám nahradit školní maturitu z informatiky a výpočetní techniky mezinárodně platným certifikátem ICDL Profile.

V rámci vzdělávacího profilu s názvem „ICDL Profile Compute & Code“ si maturanti mohou vybrat dvě z následujících ECDL/ICDL zkoušek – Spreadsheets, Using databases, Computing a Robotics. Druhou možností bylo složení AP zkoušky Computer Science Principles nebo Computer Science A od CTM. Obou možností někteří naši žáci využili a vidíme to do budoucna jako další z možností, jak získat kvalifikaci z ICT s možností lepšího uplatnění v praxi.

Nadační fond Matyáše Kosíka

V pátek 30. června se u nás ve škole nepředávalo jen vysvědčení, ale vybraní žáci dostávali i příspěvky z Nadačního fondu Matyáše Kosíka. A nepředával jim je nikdo jiný než patronka našeho fondu Bára Hrzánová! Gratulujeme oceněným a těšíme se na další úspěchy v následujícím školním roce.

Úspěchy studentů

Tři úspěšné víkendy Jany Schmidové

První úspěšný závod absolvovala Jana 28. 5. 2023 v Lysé nad Labem – 1. místo čtyřka s kormidelníkem a 2. místo dvojskif. Další víkend 2.–4. 6. se Janě opět dařilo. Na Primátorskách si vyveslovala celkově 2. místo v kategorii starší žákyně. A další víkend jela Jana na Mistrovství oblasti Vltava v Třeboni, kde získala titul mistryně v kategorii starší žákyně 4+ nepárová s kormidelníkem a 7. místo na dvojskifu. Tam se holkám trochu nepovedla rozplavba, tak byly ve finále B (časově by jim to vyšlo ale na 3. místo).

Předávání diplomů a cen z matematické olympiády

Zakončení a slavnostní vyhlášení pražských krajských kol Matematické olympiády proběhlo ve středu 14. června 2023 od 14.00 h v barokním refektáři MFF UK v Praze na Malé Straně. K slavnostnímu předávání diplomů a cen byli pozváni všichni úspěšní řešitelé krajských kol, kterých proběhlo celkem pět: středoškolská matematická kola A, B, C, kolo určené pro deváté třídy Z9 a konečně programátorská kategorie P, která je bez rozlišení třídy.

Zde je seznam pozvaných úspěšných řešitelů z naší školy:

– kat. A: 7. místo Jan Slíva 16 bodů (sexta), Viacheslav Nikiforov 12 bodů (septima), Vojtěch Kadeřábek 10 bodů (septima);

– kat. B: 1.–6. místo s plným počtem 24 bodů Richard Dobíšek (sexta);

– kat. C: Vít Strmiska 13 bodů (kvinta);

– kat. Z9: Matěj Snášel 23 bodů, Petr Kosička 23 bodů (kvarta – tým uteklo sdílené 1. místo o pouhý 1 bod!), Lukáš Herman 22 bodů (kvarta), Jakub Soukeník 19 bodů (tercie), Kristián Čech 19 bodů (kvarta), Anna Košťáková 18 bodů z 24 (tercie);

– kat. P (programátorská): 1. místo Benjamin Swart 38 bodů ze 40 (oktáva), 5. místo Jan Slíva 30 bodů (sexta).

Úspěšní řešitelé, kteří dosáhli předepsané bodové hranice, obdrželi diplomy a první tři v každé kategorii i knižní poukázky.

Úspěchy našich žáků ve finále matematické soutěže Pangea

Čtyři žáci Mensa gymnázia postoupili do celostátního finále soutěže Pangea. Jde o matematickou soutěž pro žáky 4. až 9. ročníků. Finále proběhlo v pátek 16. června 2023 v Nové budově Národního muzea v Praze. Ve finále soutěžilo z každého ročníku vždy 60 nejlepších, kteří postoupili z více než 73 000 účastníků školních kol z více než 950 škol z Česka. Samotná soutěž trvala 60 minut, nicméně doprovodný program s hosty trval do pozdního odpoledne, v jehož závěru se žáci dověděli výsledky – Jakub Soukeník z tercie vybojoval 7. místo v kategorii 8. ročníků, v kategorii 6. ročníků získali primáni Martin Kužela 14. a Valerie Tlapáková 16. místo a Anna Menzová ze sekundy se umístila 21. v kategorii 7. ročníků.

Matematický klokan – úspěch v celostátním kole

Naši studenti, Adam Svoboda a Maxim Kuryljak, oba ze sekundy (kategorie BENJAMÍN), Jana Schmidová z tercie (kategorie KADET) a Honza Slíva ze sexty (kategorie JUNIOR) obsadili první místo v celostátním kole soutěže Matematický klokan. A Jakub Soukeník z tercie obsadil velmi hezké 3. místo v kategorii KADET.

Online turnaj Debatního poháru 2023

Naši žáci debatovali v online turnaji a umístili se opět velmi dobře. Tým Colloquium strachu ve složení Kristián Čech, Petr Kosička (oba kvarta), Matěj Peš a Jan Belatka (oba tercie) se se čtyřmi výhrami umístil na druhém místě. Tým Horká linka Přerov – Praha se umístil se třemi výhrami na pátém místě ve složení Anna Belatková, Natálie Waldaufová (obě kvarta) a hostující debatér Kryštof Olša z Gymnázia Jakuba Škody v Přerově.

Tým Děláme to Procash ve složení Patrik Prokeš, Matěj Snášel a Jakub Novák (všichni kvarta) skončil se dvěma výhrami osmý. Tři naši debatéři se také v konkurenci 60 debatérů umístili v první desítce nejlepších řečníků. Kristián šestý, Petr osmý a Anička devátá.

Celkem se turnaje účastnilo 15 týmů. Všem gratulujeme!

Orientační běh pražských škol

Ve čtvrtek 11. 5. 2023 někteří žáci reprezentovali školu v závodě v orientačním běhu. Všichni účastníci to zvládli výborně a s minimálním tréninkem. Výsledek: 4. místo z 29 škol v celé Praze! Na 3. místo nám chyběl pouze 1 bod a na 2. místo (postupové) jen 2 body (jeden bod se získá tak, že stačí, být o jedno místo vpředu). SUPER! Za organizaci je potřeba také pochválit Jonáše Etrycha z tercie.

Chemquest 2023

I letos se naši žáci zúčastnili oblíbené chemické soutěže Chemquest 2023. Úkolem žáků v soutěži je ve dvou- až tříčlenných týmech navrhnout a zrealizovat atraktivní experiment, který musí být proveditelný v mobilní digestoři na témata pro ZŠ Chemie a voda a pro SŠ Chemie a oheň.

Šachy – Přebor Prahy

V Přeboru Prahy družstev středních škol 2023 ve čtvrtek 11. května 2023 se naši žáci umístili následovně:

Tým Mensa A ve složení Petr Mach, Adam Hruška (septima), Filip Prokop (kvinta), Václav Muroň (septima) se umístil 5. Do poslední chvíle bojovali o medaile a případný postup, chyběl kousíček, v posledním kole remízovali s třetím týmem.

Tým Mensa B ve složení Adam Dedek (kvinta), Alan Krautstengl (sexta), Mohammad Keshi (kvarta), Robin Hyam (tercie) skončil na 18. místě (z 22 týmů). Všichni předvedli poctivý výkon, hlavně mladší žáci, kteří sbírali zkušenosti vedle středoškoláků.

V Přeboru Prahy družstev škol II. stupně 2023 (ZŠ) ve středu 10. května 2023 se naši mladší žáci umístili takto:

Tým Mensa 4ever ve složení Filip Hrubý (tercie), Barbora Mojžíšová, Robin Smíšek (prima), Matěj Caihthaml (kvarta) vybojoval 7. místo (ze 40 týmů). Opět to byl boj o medaile a postup do poslední partie, nakonec 7. místo, ale od 2. místa jsou výsledky hodně vyrovnané. Celkově skvělé výkony, hlavně primáni, a dobrý předpoklad do příštích let.

Všem třem týmům žáků-šachistů děkujeme za reprezentaci Mensa gymnázia a blahopřejeme k dobrým výkonům a umístění.

Rozhovor: Dana Jarošová

„V početných třídách nemají učitelé čas na nadané děti.“

Drahomír Streit

V bouřlivé době radikálních změn v tuzemském školství se stále více diskutuje téma nedostatečného prostoru věnovaného vzdělání nadaných dětí. Inkluze do základních škol soustředila širokou plejádu dětí a kromě řady kladů se poměrně rychle projeví i zápory tohoto projektu – především minimální prostor pro vzdělávání nadprůměrně inteligentních dětí kvůli nedostatku času, problematickým úpravám vzdělávacích osnov a tempu výuky přizpůsobenému pomalejším dětem. S tímto stavem se některé školy nesmířily a v rámci možností upravily organizační a výukové schéma. O tom, jak se k tomu postavila ZŠ Englišova v Opavě a co obnáší její třídy s rozšířenou výukou, jsme si povídali s učitelkou Danou Jarošovou.

Dana Jarošová

Narodila se ve Slavkově u Opavy, kde dodnes žije. Je vdaná a má dva syny. Vystudovala Mendelovo gymnázium v Opavě a Pedagogickou fakultu Univerzity Palackého v Olomouci. Devatenáct let působila jako učitelka na Základní škole Slavkov a od roku 2018 vyučuje Třídě Opava na ZŠ Englišova Opava. Dlouhá léta působila jako knihovnice v Místní knihovně ve Slavkově, je členkou Mensy, slavkovských zahrádkářů a humanitární organizace Lions Clubs International. Ve volném čase se ráda věnuje sportu, cestování, četbě a ručním pracím.

Na projektu tříd s rozšířenou výukou pracujete už řadu let. Jak na vaší škole vznikla Třída Opava?

Třída Opava je třída poskytující rozšířenou výuku angličtiny, matematiky, logiky a osobnostního rozvoje. Děti mají oproti běžným třídám vyučovací hodiny navíc, které financují rodiče. Za tímto konceptem stojí Tomáš Blumenstein, který ho vyvinul, když řešil vzdělávání svých vlastních dětí – cílem bylo podchytnout a rozvinout potenciál dětí už od útlého věku, podobně jako třeba u sportovců, kteří se rekrutují už ze školek.

Projekt Svět vzdělání se zrodil v Prostějově v roce 2012 a v současnosti je k dispozici už v šestnácti městech ČR. Naše Základní škola Englišova Opava se k projektu připojila jako první škola v České republice, a to v roce 2014. Iniciativu k rozjezdu projektu v Opavě na naší škole tehdy prosazovala bývalá paní zástupkyně Lída Havlíková s Marií Müllerovou a našetřeli je v tomto záměru podpořil i ředitel školy.

Jak probíhá výuka konkrétně na ZŠ Englišova?

Žáci mají ve Třídě Opava již od první třídy tři hodiny angličtiny v půlených skupinách, z toho jednu hodinu s lektorem nemluvicím česky. Kromě půlených angličtin mají půlenou ještě jednu hodinu českého jazyka a dvě hodiny matematiky. Matematiku se učí podle profesora Hejného, takže musí promýšlet a analyzovat problém, hledat všechna možná řešení, argumentovat, vysvětlovat postupy řešení a prezentovat je před ostatními. V hodinách logiky se učí vnímat souvislosti a správně využívat získané informace k řešení úloh. V Informatice zase získají dovednost rozdělit si složitý úkol na jednotlivé splnitelné úlohy. A důležitá je i hodina osobnostního rozvoje, kde děti pojmenovávají své emoce a posilují svou empatii a toleranci k ostatním i sobě samým – často totiž bývají velmi sebekritické. Individuální přístup je

zaručený nejen půlenými hodinami, ale i stanoveným maximem počtu dětí ve třídě. Maximálně přijímáme 22 dětí.

Je způsob výuky odlišný od výuky v běžných třídách?

V běžné třídě se učitel setkává s rozmanitým spektrem žáků. A my, učitelé, velmi dobře zvládáme pomáhat těm, kteří mají se zvládnutím učiva obtíže. V početných třídách pak učitel pomáhá slabším, ale málokdy dokáže efektivně zapojit nadané žáky. Ani nemá žádnou metodickou podporu, zásobník materiálů, kam by mohl sáhnout – i když už se první vlaštovky objevují.

V našich třídách se učivo vysvětlí jednou, ověří se na cvičení a pak se k němu vrátíme v dalších úlohách v rámci opakování nebo gradace. Díky tomu nám zbývá dost času i na projekty a různé zajímavosti. V projektech mohou jít děti více do hloubky, vybrat si téma, které je zajímá a baví. Doplnit projekt prezentací, plakátem nebo výukovou pomůckou pro ostatní děti.

Při těchto aktivitách se děti učí spolupracovat, komunikovat a prezentovat se na veřejnosti. Asi tak do třetí třídy mi obvykle děti říkají, že se jim nelíbí, že se v projektech hádají. Nechápu je ještě, že se v nich postupně vyvíjí schopnost vést konstruktivní diskusi a obhájit si svůj názor. Ve čtvrté a v páté třídě se projevy dětí výrazně zlepšují a mnohdy překvapí mě i samotní rodiče.

Jak to děti zvládají? Chtějí třeba někdy přestoupit do klasické třídy?

Občas se stane, že někdo přestoupí na jinou školu, odstěhuje se. Sama jsem však byla překvapená, jak dobře děti zvládají zvýšený počet hodin už v první třídě. Ani zvládnutí učiva nebývá problémem, pokud nejsou přehnané nároky na dítě z domova. My se snažíme posilovat silné stránky dětí, plně využít jejich potenciál. Takže se často stává, že některým dětem vyhovuje výuka na vyšší úrovni, a proto pro ně organizujeme například hodiny matematiky o třídu výš.

Nevnímají je žáci běžných tříd negativně? Jako že jsou „něco extra“?

Nemyslím si, v naší škole není žádná diskriminace. Na „Englišce“ jsou už od nepaměti také sportovní třídy. To stejné by se tedy mohlo říkat o nich. Jsme součástí školy a děti se zde setkávají, sportují spolu, pořádají společné akce.

Jak jsou děti Třídy Opava úspěšné, když se hlásí na víceletá gymnázia?

Děti jsou na víceletá gymnázia výborně připravené, i když v rámci výuky nemáme speciální přípravu. Tu si rodiče zajišťují sami, buď přímo na gymnáziu, nebo v přípravném online kurzu Světa vzdělání. Vždy ale záleží na osobnosti a potenciálu dítěte, zda u zkoušek uspěje. V první třídě, která prošla konceptem Třídy Opava, se na víceleté gymnázium dostalo devět dětí. To byl velký úspěch a v dalších letech počet přijatých dětí narůstá.

Naše škola ale jako první v České republice rovněž rozšířila výuku Třídy Opava na druhý stupeň, což původně v projektu nebylo. Tím nabízí novou alternativu pro vzdělávání na druhém stupni, a děti tak mohou místo přechodu na gymnázium zůstat mezi svými vrstevníky a nad rámec běžné výuky se rozvíjet ve známém prostředí. Jejich výuka je obohacena o předměty, které jsou pro život a vzdělání z novodobého hlediska důležité. Na prvním stupni si hodně zakládáme na vytváření pozitivních

vztahů mezi dětmi a vytváříme kolektivy podporujících se děti a spolupracujících rodičů, jak hodinami osobnostního rozvoje, tak různými projekty – a takový kolektiv pak má zájem zůstat pospolu i na druhém stupni. V okamžiku, kdy se na naší škole výuka nadaných dětí na druhý stupeň rozšířila, se rodiče a děti ve většině případů rozhodli na ZŠ Englišova pokračovat. Tak je tomu i letos, kdy by současná pátá třída chtěla téměř celá pokračovat na druhém stupni. Letos je na víceleté gymnázium přihlášených pět dětí. Tak uvidíme.

V rámci Třídy Opava děláte i akce, které nejsou běžné. Můžete to přiblížit?

Děti Třídy Opava mají možnost účastnit se mnoha výjimečných akcí, které rozšiřují jejich znalosti a vědomosti mimo rámec běžné výuky. Každoročně využívají podporu magistrátu a absolvují programy Velkého světa techniky v Ostravě, které jsou na vysoké úrovni, stejně jako animace opavské kulturní organizace OKO. Exkurze jsou pečlivě vybírané podle probíraného učiva a zahrnují návštěvy Slezského

muzea, knihovny, skanzenu v Rožnově nebo záchranné stanice v Bartošovicích. Jedním z vrcholů tohoto školního roku byl zájezd jako doplnění k učivu o Habsburcích a evropských zemích. Dvě Třídy Opava navštívily Bratislavu a Vídeň, kde děti prezentovaly své vědomosti o panovnících Habsburského rodu a představily nejdůležitější památky hlavních měst dvou sousedních států. Tato zkušenost nejen rozšířila obzory dětí, ale také pomohla propojit teoretické znalosti s praktickými zážitky. Kromě toho Třídy Opava obvykle jezdí na školu v přírodě, kde mají možnost prohloubit své znalosti o přírodě a zvýšit svou schopnost spolupracovat s ostatními.

S kým na projektu spolupracujete?

Velmi úzce spolupracujeme s Mensou, která nám zajišťuje především vzdělávání pedagogů a pravidelné testování IQ pro děti u nás ve škole. Před covidovou krizí jsme hodně spolupracovali také s Masarykovou střední školou zemědělskou v Opavě a věříme, že se nám podaří na spolupráci znovu navázat.

Co vy osobně vnímáte jako přínos Třídy Opava?

Kladů je spousta, a to pro děti, rodiče i učitele. Práce s dětmi, které se chtějí učit, je inspirující.

Děti mají díky stanovenému maximu a půleným hodinám zajištěný individuální přístup. Hodiny angličtiny navíc jim zaručí uplatnění do budoucna a také odměla přístup k informacím z celého světa. Mnohá videa k výuce prvouky, přírodovědy a vlastivědy si pouštíme v angličtině. Za obrovský přínos považují hodiny osobnostního rozvoje. Kolikrát žasnu, jak děti ve čtvrté, páté třídě umí rozebrat situaci z mnoha různých perspektiv.

Jediný zápor vidím osobně v tom, že asi do čtvrté třídy jsou děti v hodinách tak aktivní, že mám výčitky svědomí, když nemůžu všechny vyvolat. Řešili jsme to losováním.

— INZERCE —

terapie
a psychoterapie

PhDr. Veronika Kostová
www.atelier45.cz/terapie

Nadané dítě?
Adhd?
Pas?

Theraplay.CZ
Dětská psychologická poradna

DESCRIPTIVE UPSIDE AI

**ZAPOJTE AI
DO SVÝCH PROCESŮ**

Zpracování video,
grafiky a využití technologií pomocí AI

www.upsidedownvr.cz

Analýza ZDARMA

Klub nadaných dětí Opava při ZŠ Englišova
Zdeňka Sedláčková

Klub Koumák při ZŠ Zeleneč
Kristýna Laníková

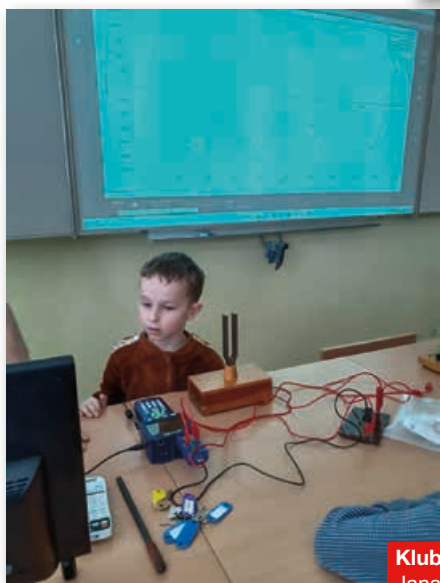

Klub nadaných dětí při Gymnáziu Vodňany
Klára Hunešová

Klub nadaných dětí při MŠ Čs. exilu, Ostrava-Poruba
Nikol Zdráhalová

Klub nadaných dětí při ZŠ F. L. Čelakovského, Strakonice
Jana Rohová

Jak včas připravit vaše dítě na výzvy, které ho v životě čekají?

Praktická doporučení pro všestranný rozvoj dítěte v předškolním věku.

Široký přehled úkolů a aktivit, nápadů a tipů zaměřených na rozvoj nervových vazeb a cest, rozvoj myšlenkových procesů a rozvoj funkčního myšlení.

goo.gl/PmKAVu

Jak Mensa pomáhá ve světě?

Zuzana Kořínková

Jedním z oficiálních cílů Mensy je rozvíjet a využívat inteligenci ve prospěch lidstva. Mensa Česko tuto úlohu naplňuje především řadou aktivit a projektů zaměřených na nadané děti, jejich identifikaci a rozvoj. Logická olympiáda (co do počtu účastníků největší mensovní projekt na světě), Mensa gymnázium, semináře pro nadané studenty, pobytové i příměstské tábory, setkávání nadaných dětí a rodičů v rámci Dětské Mensy nebo konference a workshopy pro učitele – díky práci řady zanícených dobrovolníků se tyto projekty uskutečňují už dlouhé roky v čím dál větším měřítku a přibývají další.

Jak se ale lidstvu snaží prospívat jiné národní Mensy ve světě? Na to se zaměříme v tomto článku – najdete zde přehled několika zajímavých mensovních projektů a nadací, které se snaží za pomoci inteligence udělat svět lepším. A to na poměrně široké škále od zaplacení účtu za elektřinu, aby nadaný student viděl na domácí úkoly, po tisícidolarové granty za vědecký výzkum v oblasti inteligence.

Severské země

Nordic Mensa Fund je společnou iniciativou, která vznikla v roce 2020 díky dlouhodobé úzké spolupráci Mensy Švédsko, Finsko, Norsko a Dánsko. Přestože každá ze zapojených národních Mens je sama o sobě relativně malou organizací, společnými silami chtějí pomoci posunout výzkum inteligence zase o krok dál.

Fond si klade za cíl stát se uznávaným podporovatelem výzkumu inteligence v severských zemích, zvýšit o něm povědomí v akademické komunitě a povzbuzovat výjimečné úspěchy v této oblasti. Fond poskytuje podporu ve formě grantů jednotlivcům, výzkumným skupinám nebo výzkumným projektům na alespoň postgraduální úrovni. Výzkum se může zaměřovat na fyzické a lékařské, stejně jako psychologické, sociologické nebo vzdělávací aspekty inteligence a lidského mozku. O udělení grantů rozhoduje správní rada fondu s pomocí vědeckého poradního výboru tvořeného akademickými odborníky z různých oblastí výzkumu.

Nordic Mensa Fund je financován příspěvky od zapojených národních Mens, od jednotlivých členů Mensy, široké veřejnosti

a dalších nadací. V současné době uděluje cenu pro článek roku (může být uděleno až 5 ocenění, každé v hodnotě 1000 eur) a malé granty pro výzkumné projekty (až do 5000 eur). V roce 2022 byly mezi oceněnými například práce zabývající se vztahem inteligence a kojení u dětí, fluidní inteligencí u dětí syrských uprchlíků nebo vlivem dětského traumatu na kognitivní funkce a psychické zdraví.

„Klíčovým faktorem úspěchu fondu je a byla určitě komunikace,“ říká Janne Sylvest, ředitelka fondu. „Intenzivně jsme využívali své webové stránky, mensovní časopisy i sociální média k šíření informací o projektu a podpoření zájmu o něj. I tak je ale v této oblasti pořád co dělat, protože podle našeho posledního průzkumu zatím stále ještě asi polovina členů čtyř zapojených národních Mens nikdy o Nordic Mensa Fund neslyšela.“ V nejbližší budoucnosti si fond klade za cíl získat další finanční prostředky, aby bylo možné podpořit více projektů významnějšími granty, a zvýšit povědomí o fondu v rámci Mensy – například prostřednictvím online školení, diskusí na výročních shromážděních nebo článků oceněných výzkumníků v mensovních časopisech.

Oficiální web nadace: nordicmensafund.org

Austrálie

Australská Mensa každoročně udílí několik grantů/stipendií lišících se konkrétním zaměřením a podmínkami. Dva z nich přitom vznikly a jsou financované díky odkazu zesnulého člena.

Prvním z nich je **Bull Bequest**, pojmenovaný podle Alana Wilfreda Bulla. Ten ve své závěti určil, že jím odkázané finanční prostředky mají být použité na podporu vyššího vzdělání australských nadaných dětí čtvrté generace (prostředky tedy může získat jen osoba pod 18 let, která má alespoň jednoho rodiče, prarodiče a pra-prarodiče narozeného v Austrálii), a to konkrétně na školné, cestovné, ubytování, pomůcky, studijní literaturu, výpočetní technologie, hudební nástroje nebo cokoli dalšího, co se vzděláním přímo souvisí.

Richard Johns Research Grant ve výši 5000 dolarů je udělován pro účely nějakého konkrétního výzkumu a může být použitý na vybavení, spotřební materiál, životní náklady výzkumníka nebo pro prezentaci výzkumu na zahraničních konferencích. Výzkum musí cílit na nové objevy v oblasti vlastností a využití inteligence a nadání. Přednostně je udílen takovému výzkumu, který pomůže Mense a) identifikovat a rozvíjet inteligenci ve prospěch lidstva, b) vytvářet pro své členy intelektuálně a sociálně podnětné prostředí. Richard Johns o Mense prohlašoval, že je pro něj jako rodina. Jejím členem byl od roku 1986 až do své smrti v roce 2008.

Gifted Students Fund udílí granty nadaným studentům žijícím v Austrálii, bez ohledu na jejich rodinný původ a věk. Členství v Mense není podmínkou, ale mensané jsou k přihlášení zvláště povzbuzováni – stejně jako nadaní studenti, kteří dokázali ve svém studiu uspět navzdory hendikepu.

Více informací: www.mensa.org.au/grants

Převzato a upraveno z MInd, časopisu Mensy Indie, číslo 1/2023, s. 5.

Program podpory nadaných dětí, kterému se věnuje Mensa Indie, s sebou přináší řadu výzev daleko nad rámec těch, se kterými se obvykle při podpoře nadání potýkáme u nás. Vzhledem k zaměření na nadané děti ze znevýhodněného prostředí zahrnuje podpora velmi často i samotné zajištění základních potřeb – ať už jde o zdravotní péči, peníze na školní potřeby nebo elektřinu pro večerní psaní domácích úkolů.

Mensa Indie v této oblasti nabízí dva hlavní projekty – projekt Dhruv, zaměřený na identifikaci a podporu nadaných dětí z (většinou ekonomicky) znevýhodněného prostředí, a projekt Tribal Mensa Nurturing Program zaměřený na totéž u dětí z etnických menšin v Indii.

Projekt Dhruv

Projekt Dhruv je zaměřený na identifikaci a podporu nadaných dětí ze znevýhodněného prostředí.

Program nabízí:

- Odstranění finančních starostí dětí prostřednictvím stipendií a finanční pomoci potřebným rodinám. Příjmy rodin stipendistů jsou obvykle nižší než 24 000 rupií měsíčně (tj. cca 6 500 Kč) a některé vydělávají ještě mnohem méně.
- Poskytnutí prostředků na učebnice.
- Hrazení všech nákladů na zdravotní péči.
- Poskytnutí tabletů a notebooků včetně připojení k internetu.
- Služby poradkyně pro ty, kdo je potřebují.
- Lekce angličtiny.
- Dodatečné výukové hodiny ve škole pro ty, kteří potřebují doučování.
- Výlety a exkurze, které stipendistům rozšiřují obzory a pomáhají navazovat kontakty.
- Týmové, leadershipové a motivační aktivity.
- Kariérní poradenství a úhradu poplatků za vysokoškolské vzdělání, pokud stipendista

má dostatečně dobré výsledky pro studium na dobré škole.

- Podporu mentoringu mezi staršími a mladšími stipendisty.
- Udržování kontaktu se všemi stipendisty a budování vzájemné důvěry a pocitu sounáležitosti. Vždy je tu někdo, kdo je jim k dispozici a na jehož pomoc se mohou spolehnout, ať už mají jakýkoli problém a v jakoukoliv denní dobu. Pocit, že jsou součástí něčeho většího, než je jejich bezprostřední rodinný kruh, a důvěra, že jim v případě potřeby někdo pomůže, jim významně pomáhají snižovat stres, a tím lépe dosahovat svého plného potenciálu.

„V současné době máme v projektu Mensa Dhruv 300 stipendistů. Je nádherné vidět děti, které jsme do projektu vybrali, když navštěvovaly 7.–9. třídu, jak se proměňují v sebejisté mladé muže a ženy. Morálka a finanční situace jejich rodin se zlepšily – a alespoň v jednom případě dokonce došlo k obratu v myšlení celé vesnice. Ve vesnici Anjali Prajapati jsou dívky nyní nově vnímány jako přínos, ne jako zátěž. Cítíme vděčnost a privilegium, že jsme jim mohli pomoci dosáhnout tohoto bodu,“ říká Kishore Asthana, ředitel projektu. „Díky darům, které projekt získává, máme nyní v plánu IQ testování 2 000 znevýhodněných dětí ve věku od jedenácti do patnácti let v sirotčincích a školách provozovaných nevládními organizacemi; z nich 40 nejslibnějších se pak stane našimi stipendisty.“

Příběhy absolventů tohoto programu ilustrují inspirativní proměnu, kterou Mensa Indie pomáhá uskutečnit. Chudoba je sice společným jmenovatelem, ale konkrétní příběhy studentů jsou jedinečné. Děti zapojené do projektu obvykle vyrůstají pod velkým stresem, často způsobeným ekonomickou situací rodiny, která je vyčerpává a snižuje jejich sebevědomí. Často žijí v jednopokojových domech se svými rodinami, otcové z těchto rodin často trpí alkoholismem a domácí násilí není neobvyklé.

„Naše stipendistka Gayatri pochází z velmi chudé rodiny. Její otec jezdí s rikšou. Žije v garáži a výměnou za ubytování se majiteli starají o dům. Gayatri se najednou začala zhoršovat známky, začali jsme tedy pátrat, proč. Řekla nám, že majitel domu na delší

dobu odjel pryč, nezaplatil účet za elektřinu, tu jim odpojili a Gayatri se nemohla večer učit. Zkoušela se sice učit pod pouliční lampou, ale venku bylo strašné horko a nesnesitelné množství komárů. Nabídli jsme jim, že účet za elektřinu zaplatíme, ale její rodina nezaplacenou složenku neměla a nevěděla, kam a kolik peněz poslat. Gayatri nyní studuje druhý ročník zdravotnické vysoké školy a za 11 měsíců bude diplomovanou zdravotní sestrou.

Jedna z našich nejbrilantnějších stipendistek byla sexuálně zneužívána svým vlastním otcem a naše testování absolvovala, když žila v sirotčinci. Nyní studuje magisterský obor výtvarných umění. Jednou v noci mi volala jiná stipendistka, Ritu, celá rozrušená – její otec, alkoholik, zkolaboval. Zajistili jsme jeho hospitalizaci, a i když se pak dočasně zotavil, o několik měsíců později bohužel zemřel a Ritina matka se musela kvůli práci kuchařky/služebné i s rodinou přestěhovat 30 km daleko. Ritu teď do školy musí cestovat třemi různými autobusy, což trvá 90 minut jedním směrem. Ale přestože čelí všem těmto obtížím, stále pilně studuje, letos dokončí své zkoušky ve 12. třídě a těší se, že půjde na vysokou školu. Nancy se z rodiny provozující stánek se zeleninou u silnice vypracovala na členku posádky letecké společnosti IndiGo a Satyam to zase z ulice dotáhnul na budoucího astrofyzika ve druhém ročníku univerzity v Dillí. A existuje ještě tolik dalších uspokojujících příběhů. Neskutečně si ceníme toho, že můžeme kráčet po boku těchto dětí na jejich životní cestě.“ shrnuje Kishore dosavadní výsledky projektu.

Zajímavý dvacetiminutový dokument o projektu je ke zhlédnutí na mensa.click/10n a oficiální web projektu najdete na www.mensaprojectdhruv.in.

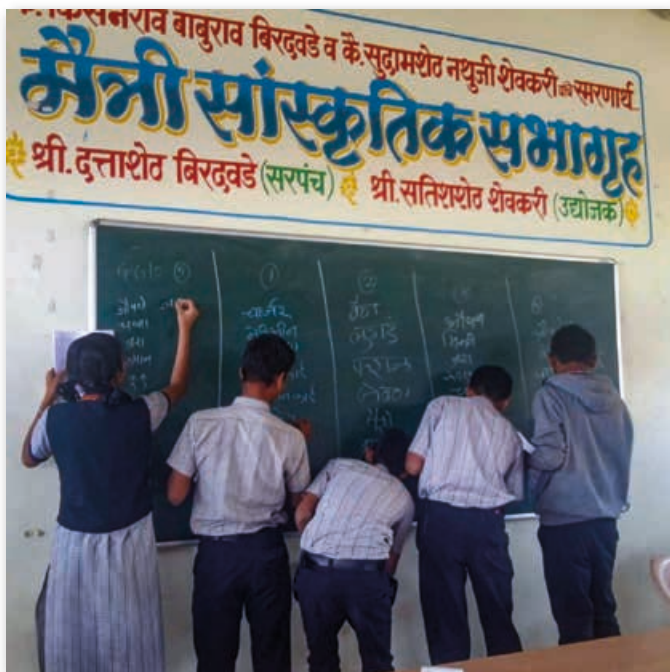
Tribal Mensa Nurturing Program

Tribal Mensa Nurturing Program (TMNP) je poměrně nová iniciativa zaměřená na identifikaci a podporu nadaných dětí z etnických menšin v Indii. Cílem je vytvořit pro tyto nadané děti platformu, kde by mohly rozvíjet svůj plný potenciál, dosáhnout maxima úspěchů a stát se budoucími lídry.

Jakmile jsou nadané děti identifikovány, dostane se jim ze strany projektu podpory prostřednictvím řady aktivit navržených tak, aby zajišťovaly maximální učení, rozvoj myšlení i těla. Samotný program zahrnuje poradenství, rozvoj studijních dovedností, speciálně vytvořené pracovní sešity, rezidenční workshopy, exkurze, projekt Bal Yogesh (v rámci nějž se studenti učí základy jógy i jak ji vyučovat), stipendijní program pro ty nadané studenty, kteří chtějí dále pokračovat ve formálním vzdělání, ale nemohou to udělat kvůli nedostatku financí, i program školení pro lokální učitele zaměřený na problematiku nadaných dětí.

V rámci TMNP funguje řada dílčích projektů. Projekt VAMA se zaměřuje na identifikaci a podporu nadaných dívek ve věku od 14 do 16 let. Probíhá převážně na školách pro dívky a účastnice směřuje k tomu, aby se staly budoucími průkopníky společnosti. Projekt YUVA je platformou pro mladé dospělé, kteří díky němu mohou prozkoumat a projevit své talenty. Zahrnuje výstavy posterů zaměřených na akademické, zdravotní a sociální otázky, brainstormingová sezení a další. Probíhá za podpory nadace Being Human. V rámci projektu MAHINDRA pak dochází k identifikaci a podpoře nadaných dětí v zemědělských oblastech a jejich výchově v budoucí lídry v těchto odlehlých lokalitách. Tento projekt byl zahájen v roce 2013 díky spolupráci se společností Mahindra a od té doby bylo otestováno téměř 5000 dětí, z toho více než 500 bylo identifikováno jako nadané a absolvovalo program podpory.

Oficiální web projektu: tribalmensa.org

Americká Mensa je se svými 44 000 členy bezkonkurenčně největší na světě – a odpovídá tomu i aktivita nadace **Mensa Foundation** založené v roce 1971. V loňském roce Mensa Foundation od 1372 dárců získala přes 430 tisíc dolarů a každoročně jen na stipendiích rozdá přes 200 tisíc dolarů.

Stipendijní program

Prostřednictvím svého stipendijního programu nadace každoročně uděluje stipendia studentům, kteří se chystají na vysokou školu, a to na základě esejí, ve kterých uchazeči popisují své akademické a profesní cíle. Na organizaci stipendijního programu se kromě zaměstnanců Mensa Foundation podílí přes 450 dobrovolníků po celém USA. V roce 2022 se o stipendia ucházelo více než 12 000 studentů a bylo uděleno celkem 198 různých stipendií v souhrnné výši 219 000 dolarů. Konkrétní stipendia se liší původem (dary členů i nečlenů, pozůstalosti, jiné organizace...), lokalitou, výší prostředků a podmínkami pro získání (např. stipendium určené jen pro budoucí veterináře, příslušníky LGBTQ+ komunity, studenty, kteří přerušili studium na déle než pět let, nebo studenty, kteří se doteď vzdělávali doma...). Stipendia jsou rovněž rozdělena podle národnosti žadatele a místa plánovaného studia. **U.S. Scholarship Program** udílí stipendia americkým občanům studujícím na některé z amerických univerzit (bez ohledu na členství v Mense); američtí mensané se pak mohou zapojit rovněž do **Mensa Member Scholarship Program**. Pro zahraniční mensany, kteří chtějí studovat na americké univerzitě, je tu **Ed Vincent International Scholarship** ve výši 1 000 dolarů a pro zahraniční mensany, kteří chtějí studovat v zahraničí, pak **Mensa International Scholarship** ve výši 1 000 nebo 2 000 dolarů.

Pokud vás mezinárodní stipendia zaujala, další informace najdete na webu mensa.click/scholarships. Přihlašování na rok 2024 bude spuštěno 15. září 2023 a potrvá až do 15. ledna 2024.

Ocenění a granty

Mensa Research Foundation udílí velké množství nejruznějších grantů a ocenění – ať už pro vědce z řad mensanů, nebo nečleny; patří mezi ně **Awards for Excellence in Research** (za výjimečné objevy v oblasti inteligence a nadání), **Copper Black Award for Creative Achievement** (za mimořádný kreativní úspěch člena Americké Mensy), **Dissertation Mini-Grant** (ve výši 2 500 dolarů pro doktorandy rámci podpory začínajících vědců za výzkum týkající se inteligence), **Distinguished Teacher Award** (pro učitele, profesora nebo lektora, který významně pozitivně ovlivnil život člena Mensy), **Gifted Education Fellowship** (postgraduální stipendium pro učitele, kteří chtějí získat odbornost

v oblasti vzdělávání nadaných), **Intellectual Benefits to Society Award** (pro členy Americké Mensy za intelektuální přínos pro společnost), **Lifetime Achievement Award** (za celoživotní přínos výzkumu v oblasti inteligence, kreativity nebo nadání), **Mensa Press Award** (pro reportéry a redaktory za vynikající psanou tvorbu na téma inteligence a nadání) nebo **Mensa Foundation Prize** (za nejlepší objev v oblasti inteligence nebo kreativity; udílí se jednou za dva roky a její součástí je cena ve výši 10 000 dolarů).

Mensa Research Journal

Mensa Foundation vydává časopis Mensa Research Journal, který obsahuje odborné články a informace o aktuálním výzkumu souvisejícím s inteligencí, a to od uznávaných autorů z celého světa. Je vydáván minimálně třikrát ročně, přičemž každé vydání je zaměřeno na konkrétní téma.

K odběru nemusíte být členem Mensy, stačí, když vás zajímají nejnovější informace o nadání a inteligenci. Pro informace o předplatném se podívejte na mensa.click/mrj

Podpora nadané mládeže

Podpora nadání u dětí a teenagerů je pro Mensa Foundation podstatná – ať už jde o vzdělávací přesah, nebo sociálně podnětné prostředí. V rámci **AG Youth Program** připravuje už od roku 1997 program pro mladé mensany na celostátních setkáních Americké Mensy. Nabízí také **Excellence in Reading Program** – program pro podporu čtenářství, který nabízí čtenářské výzvy v několika věkových úrovních. Po dokončení výzvy může dítě fyzicky odškrtnat seznam knížek odeslat poštou a za odměnu získá tričko a diplom. Nejruznější zdroje pro rodiče a učitele nadaných dětí nabízí web **Mensa for Kids**. Zajímavé je, že více než polovina všech návštěv tohoto webu pochází mimo USA – a 15 % z toho má na svědomí Indie.

Mensa Cares!

V kontextu Mensa Foundation možná bude iniciativa amerických Mensanů s názvem Mensa Cares! působit neúměrně male, každá aktivita se ale počítá. V rámci této iniciativy se mensané místních skupin po celých Spojených státech vydávají darovat krev, přispívají do potravinových bank, účastní se charitativních běhů se psy proti krutému zacházení se zvířaty nebo si adoptují ulice v rámci projektu Adopt-A-Street (kdy se adopcí mílového segmentu ulice ve Phoenixu zavazují, že alespoň čtyřikrát ročně po minimálně dva roky tento úsek uklidí od odpadků, listí apod.).

Nizozemsko

Nizozemská nadace Mensa Fonds byla založena v roce 2013 – u příležitosti letošního EMAGu v Rotterdamu tedy oslaví desetileté výročí.

Stejně jako ostatní už zmíněné nadace se i tato zabývá tématem inteligence a nadání Oceňuje výjimečné úspěchy v oblasti výzkumu nadání i obecně úspěchy mimořádně nadaných lidí v Nizozemí. V současné době nadace udílí tři různé ceny: **Impact Award**, kde je výběr laureáta zcela v režii poroty, **Uitbinker Award**, kde nominace zasílá veřejnost a porota z nich pak vybírá vítěze, a nakonec **Publieks Award**, kde veřejnost nejen zasílá nominace, ale i hlasuje o vítězi.

Nadace se ale tématu inteligence věnuje i v rámci svého projektu **Šedé zlato (Grijs Goud)** zaměřeného na mimořádně nadané seniory, kterých je v Nizozemsku podle současných odhadů přes 220 000. Klade si otázky typu: Co můžeme udělat pro nadané seniory, kteří žijí v domovech důchodců? Jak naložit s kombinací mimořádného intelektového nadání a limitované mobility? Jak nadaným seniorům pomoci zajistit důstojnou a podnětnou budoucnost? Jak je motivovat k tomu, aby svoji inteligenci dál aktivně používali? A jak podpořit výzkum inteligence u seniorů?

„U nadaných seniorů se často stává, že díky svému nadání mají k dispozici širší škálu kompenzačních technik, a dokáží tak déle maskovat například příznaky demence. Tím se ale nejen ztěžuje diagnostika, ale může docházet k nedorozuměním nebo konfliktům s okolím, když tyto kompenzační techniky nečekaně selžou,“ říká Christianne Bezembinder-de Wolf a Karina Ahles-Frijters.

„Řada seniorů (zvláště ženy) také vzhledem k tehdejší sociokulturní standardům neměla ve svém mládí příležitost svoje nadání identifikovat a rozvíjet. Nyní tedy mohou v tomto směru začít lépe poznávat sami sebe. I když už v Nizozemsku existuje široká nabídka kurzů, dalšího vzdělávání, kultury nebo cestování, pořád to může být lepší – například projekty pro nadané seniory v rámci domovů s pečovatelskou službou a podobných zařízení jsou spíše ojedinělé. Často visí na osobě jediného entuziastického zaměstnance nebo dobrovolníka, a tím jsou velmi náchylné na jakékoliv personální změny, reorganizace nebo škrty v rozpočtu. Doufáme, že se nám tuto situaci časem podaří změnit – zvláště proto, že potřeby mimořádně nadaných seniorů se do velké míry překrývají s potřebami vzdělaných seniorů obecně, z těchto projektů by tedy měla prospěch ještě širší skupina.“

Oficiální web: mensafonds.nl

Mensa International Charitable Foundation

Úplnou novinkou je Mensa International Charitable Foundation (MICF) založená v roce 2022. Ta si klade za cíl věnovat se podpoře mimořádně nadaných studentů z chudých, válkou zasažených nebo odlehklých oblastí po celém světě, které nenabízí dostatečný prostor ani pro identifikaci, natož pro potřebný rozvoj nadání. Nadace má v plánu poskytovat takovým dětem finanční i jiné druhy asistence a podpory s využitím vhodné kombinace s činnostmi dalších existujících charitativních organizací.

„Je klíčové podporovat nadané děti v těchto oblastech světa, aby využily svůj dar – a to nejen pro jejich vlastní užitek nebo prospěch jejich rodin, ale i pro pozitivní efekt, který to v příštích letech může mít na jejich širší komunity i celé státy,“ říká zakladatelka nadace Heather Poirier. „Odhaduje se, že více než 28 milionů dětí v Africe by splnilo podmínky pro členství v Mense. To je víc než populace čtyřiceti z evropských států – v daném kontextu je tenhle potenciál ohromný.“

MICF prozatím funguje pouze v rámci skupiny na Mensa Workplace: mensa.click/10p

— INZERCE —

...je pouze jediné právo, jímž je poutána pospolitost lidská a jež stanovil pouze jediný zákon: ten zákon, to je svrchovaně spravedlivý rozum, dávající příkazy a zákazy. A kdo jej nezná, je člověk nespravedlivý...

Marcus Tullius Cicero (De Legibus I, XV, 42)

Hledáme odvážné, zvídavé a pracovité kandidáty*, kteří:

- se chtějí učit umění špičkové argumentace a komerční advokacie
- ctí svrchovaně spravedlivý rozum
- oceňují svobodu a volnost
- rádi splynou s inspirativním a přátelským kolektivem
- pracují proto, aby žili, a nežijí proto, aby pracovali
- umí plynule česky a anglicky

Zájemci – od studentů středních škol až po praktikující advokáty – obraťte se na Roman.Kramarik@JSK.cz

*Členství v Mense pomůže, ale není podmínkou. Cicero v ní také nebyl.

JŠK v číslech

Na trhu od roku **2004**

Celkem právníků: **33**

Muži / ženy: **50/50**

Docenti výjimeční ve svém oboru: **2**

Rozhodci: **4**

Úspěšnost našich koncipientů u advokátních zkoušek:

100 % napoprvé

Mensa a intelligence v médiích

připravil: Stanislav Wolf
stanislav.wolf@mensa.cz

Všimli jste si článku o Mense nebo inteligenci? Prosím, zašlete odkaz na adresu redakce@mensa.cz

Nadané děti

„Musí dojít ke změně myšlení celé společnosti a změně klimatu ve škole. Často od učitelů slyším, že se teď spousta let věnovali především žákům na druhé straně spektra. Podpora těch nadaných se však nemusí brát jako nějaká další povinnost nebo komplikace. Já sama jsem desítky let učila a mít ve třídě někoho, koho předmět baví a chce v něm jít do hloubky, je přece sen každého učitele. Jeho úkolem je motivovat žáky k tomu, aby se v jeho oboru chtěli vzdělávat. A nadaní žáci často dokáží právě tyto ambice naplnit. Na školách, které touto proměnou prošly, často slyším velmi pozitivní ohlasy. Někteří učitelé mi dokonce říkali, že je právě práce s nadanými zachránila od vyhoření a motivovala k seberozvoji.“
zdroj: EDUzín

Někteří učitelé mi říkají, že je práce s nadanými zachránila od vyhoření | [EDUzín, mensa.click/zg](#)

Máte doma malého génia? Tyto děti jsou pastí na učitele. Jak jim pomoci? | [PPděti, mensa.click/zh](#)

Jan Abrahám: Mám IQ 160, ale jsem bez práce. Kvůli špatnému sluchu | [Pražský Deník, mensa.click/zi](#)

S malými génii si učitelé často nevědí rady. Někdy je před třídou srážejí | [Novinky, mensa.click/zj](#)

Kateřina Emer: Když jde o mimořádné nadání, je mnohdy snazší lhát | [EDUzín, mensa.click/zk](#)

Co dělá psycholog na táboře pro nadané? Řeší problémy, snaží se jim předcházet a pomáhá dětem se lépe poznat | [EDUzín, mensa.click/zl](#)

Od patnácti v laborce: naděje české vědy začínají se svými objevy už po základní škole | [EDUzín, mensa.click/zm](#)

Kdy se děti nejlépe učí, a kterou část mozku je nutné „zapnout“? Psycholožka vysvětluje, jakou roli v tom hraje stres | [Lidovky, mensa.click/zn](#)

Lidská intelligence

Mají inteligentní lidé více sexu? Méně sexu? Můžete si vybrat studii dle gusta | [Reflex, mensa.click/zo](#)

Ve 13 letech je geniální chlapec molekulárním biologem, ambice má i ve sportu | [Novinky, mensa.click/zp](#)

Mozek

Pravidelný šlofik po obědě je prospěšný. Chrání mozek před záněty, ukázal výzkum | [ČT24 Česká televize, mensa.click/zq](#)

Krátký šlofik během dne udržuje mozek ve formě, zjistili vědci | [WN24, mensa.click/zt](#)

„Puberta nekončí někdy v šestnácti nebo sedmnácti. To spíše graduje, reorganizace je nejvýraznější. Přináší to i mnohá pozitiva – mozek je otevřený novým možnostem, ochoten přijímat informace a učit se nové dovednosti. Zároveň jsou ale děti velmi náchylné k tomu, aby neškodné podněty vnímaly jako ohrožení, a reagují stresovou reakcí – útekem, útokem nebo paralýzou. Navíc hormon tetrahydropregnanolon, který v reakci na stres mírní u dospělých úzkost, má u dospívajících opačný dopad: úzkostné stavy posiluje a prodlužuje stres. Zároveň je mozek v dospívání extrémně náchylný k vytvoření závislosti – na druhé osobě (ve smyslu romantické lásky), na návykových látkách a v dnešní době především na digitálních technologiích.“
zdroj: EDUzín

Psycholožka Šárka Miková: Puberta není jen o hormonech. Mozek dětí prochází náročnou reorganizací, které nerozumíme | [EDUzín, mensa.click/zs](#)

Matematiky vzrušuje pohled na „krásné“ rovnice. Prokázaly to skeny jejich mozků | [ČT24 Česká televize, mensa.click/zt](#)

Dětský mozek potřebuje lásku, aby se mohl vyvíjet | [Pididomek, mensa.click/zu](#)

Návyky a činnosti, které ničí zdraví našeho mozku | [Novinky, mensa.click/zv](#)

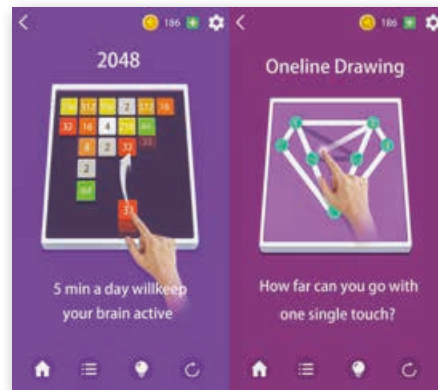
Střevní mikrobiom ovlivňuje mozek i vznik rakoviny | [Novinky, mensa.click/zw](#)

V okamžiku smrti zjistili vědci vysokou aktivitu lidského mozku | [Médium Seznam, mensa.click/zx](#)

Proč jsou IQ testy špatné? Vědci popsalí rozdíl mezi mozky inteligentních a „hloupějších“ lidí | [CNN iPrima, mensa.click/zy](#)

Konec stárnutí? Spermidin útočí na český trh, slibuje delší věk i výkonnější mozek | [Hospodářské Noviny, mensa.click/zz](#)

Aplikace

Brain Plus - Keep brain active | [Google Play, mensa.click/100](#)

Kolekce různých typů populárních logických her a hádanek v novém líbivém barevném kabátku.

Zahraniční

6 free cognitive tests to help you know your own mind | [Big Think, mensa.click/101](#)

The classic map of how the human brain manages movement gets an update | [Science News, mensa.click/103](#)

In sync brainwaves predict learning | [Science Daily, mensa.click/102](#)

Vítáme nové členy!

Ondřej Baláš, Lucie Balášová, Bartoloměj Václav Bechyňák, Jan Beneš, David Bezděk, Petr Boček, Matyáš Braun, Viliam Brixí, Filip Burián, Jan Buriánek, Helena Ruth Collis, Ondřej Čala, David Černý, Felix David, Kateřina Dominiková, Adam El Bakri, Jaromír Elbel, Maya Evans, Gregor Fedelem, Matyáš Fiala, Daniel Ficek, Ellen Filipská, Lukáš Fortelný, Jan Gajdečka, Sebastian Galleani, Petr Gladyšev, Ondřej Guziur, Adam Hagenhofer, Věra Havelková, Kamila Havlíková, Jan Hilbert, Ladislav Hoidekr, Matěj Hoidekr, Jakub Holub, Marie Holubová, Hugo Honetschläger, Tomáš Honěk, Šárka Hrádková, Matyáš Chour, Valeriia Istoksaia, Iva Jaburková, Matěj Janouch, Zuzana Janošíková, Sebastian Jaskulka, Jakub Jati, Markéta Jašíková, Matyáš Jedlička, Michal Jedlička, Isabell Johnova, Marika

Jurášková, Eva Kalenská, Filip Kiska, Julie Klímková, Antonín Kocourek, Eliška Konvicová, Tadeáš Korduliak, David Korecký, Anna Kostková, Jan Kotous, Karel Koutný, Gloria Kozłowska, Josef Kočnar, Jonáš Kořínek, Petr Křiške, Kristýna Králová, Adam Kubát, Aleš Kubát, Aneta Kubátová, Jiří Kučera, Berenika Křížová, Lukáš Labor, Anna Laxová, Ernest Levkovič, Ema Linhartová, Robin Lácha, Oliver Marek, Jana Martincová, Vojtěch Maslák, Thomas Matyas, Matyáš Mařík, Jakub Mašek, Karolína Melinová, Alex Minář, Lenka Mrštáková, Jan Novorka, Antonie Novorková, Vít Novák, Radek Ondrášík, Jakub Ozorák, Jáchym Papoušek, Andrea Petříková, Nikola Pistulková, Marek Pleva, Teodor Podgorný, Michala Podrázská Tomková, Matouš Poláček, Markéta Poncarová, Veronika Pristačová, Kateřina Prošková, David Purmenský, Kristýna Pišová, Tamara Přikrylová, Samuel Jonathan Ringrose, Jiří Rojt, Petra Chavva Saberžanovová, Tereza Sakssová, Tomáš Schwarzbacher Zeman, Jakub Sekal, Ilia Shelomovskiy, Sallie Silam, Jonáš Slaný, Jan Slíva, Petr Sobotka, Tobiáš Julio Soriano Pátek, Filip Stejskal, Petra Stráská, Lucie Stupková, Antonín Suchan, Viola Katla Svatošová, Dorota Svobodová, Klára Šimkaninová, František Šimčík, Alexandr Štraub, Ema Švančarová, Marek Šibal, Lenka Šišová, Jan Štota, Adam Tomec, Sebastian Tvrz, Ema Tábořská, Jan Urban, Jaroslav Vacek, Jáchym Vacek, Jan Vastl, Valentýna Vlasatá, Vendula Vlasatá, Johana Vrbová, Roman Wilder, Radim Zelený, Marek Zlatohlávek, Jindřich Zoubek, Vilém Zoubek.

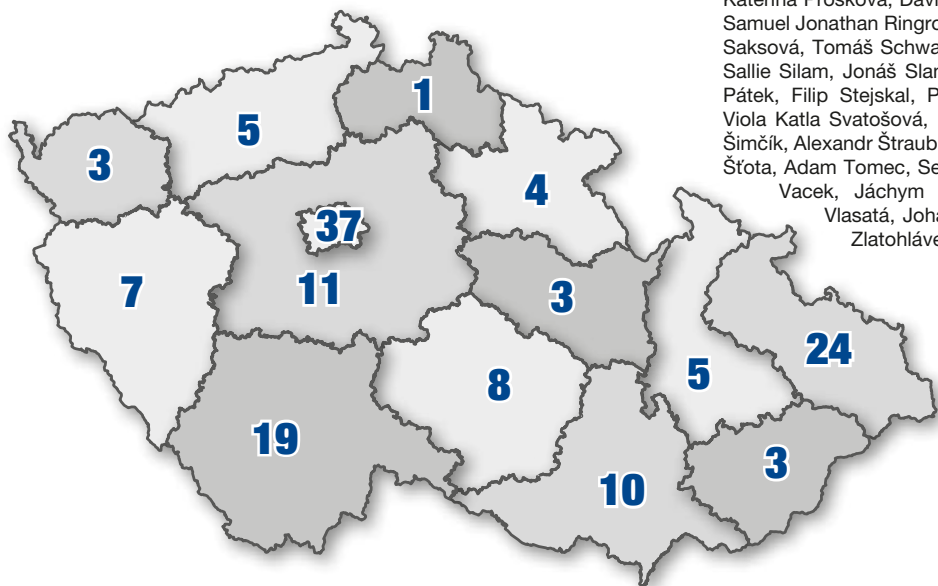

foto: Laďa Frankl

Prostějovský minigolf

KALENDÁŘ AKCÍ

srpen září říjen

Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ne	Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ne	Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ne
	1	2	3	4	5	6					X	X	✓							1
7	8	9	10	11	12	13	X	5	X	7	8	9	10	X	3	X	5	6	7	8
14	X	16	17	18	X	20	11	12	X	14	15	16	X	9	10	11	12	13	14	X
X	X	23	24	X	26	27	X	X	20	21	X	23	24	16	X	18	19	20	21	22
28	29	30	31				25	X	X	X	X	30		23	X	25	26	27	28	29
														30	31					

Název akce	Místo konání	Datum konání	Web akce
Setkání MS Praha ve Vidličkách a nožích	Praha	15. 8. 19. 9. 17. 10.	mensa.click/106
Od pivovaru k pivovaru	Dětěnice a Vrchlabí	19. 8.	mensa.click/mc
Zahrajme si deskovky!	Tábor	21. 8.	mensa.click/105
Snídaně v Café Louvre (Praha)	Praha	22. 8. 26. 9. 24. 10.	mensa.click/107
SIG Peníze: Životní pojištění	ČR	22. 8.	mensa.click/108
Pravidelná schůzka MS Prostějov	Prostějov	25. 8. 22. 9.	mensa.click/109
Kurultai	Mangalia	1. 9.	mensa.click/lux
Víkend dobrovolníků	Vlašim	1. 9.	dobrovolnik.mensa.cz
CERN (Ženeva) – komentovaná exkurze	Ženeva	2. 9.	mensa.click/lyn
Setkání u táboráku, bushcraft a vzduchovky	Hostěnice (u Brna)	2. 9.	mensa.click/yo
Florbal + posezení + šnečí sprint	Praha	2. 9.	mensa.click/10a
Uzávěrka časopisu Mensa		3. 9.	mensa.click/10b
Pravidelná schůzka MS Jihlava	Jihlava	4. 9. 2. 10.	mensa.click/10c
Setkání MS Praha v Červené cibuli	Praha	6. 9. 4. 10.	mensa.click/10d
Zahraniční mensovní exkuze		13. 9.	mensa.click/yp
Od pivovaru k pivovaru	Teplice a Ústí nad Labem	17. 9.	mensa.click/mf
Přednáška prof. MUDr. Bohdana Pomahače	Praha	18. 9.	mensa.click/yq
SIG Ekologie & Peníze & Seberozvíjení: Jak mít na to, co chceš? Část 3.	ČR	19. 9.	mensa.click/10e
Podzimní celostátní setkání Mensy Česko: Ostrava 2023	Ostrava	27. 9.	akce.mensa.cz
Poruba – komentovaná procházka s průvodcem	Ostrava-Poruba	28. 9.	mensa.click/10f
Seminář „Vodík – fenomén budoucnosti“	Ostrava	29. 9.	mensa.click/10g
Od pivovaru k pivovaru	Most a Chomutov (Klínovec)	15. 10.	mensa.click/jj
Vánoční besídka s turnajem v ping-pongu	Prostějov	9. 12.	mensa.click/10h
Vánoční snídaně ve SmetanaQ Café (Praha)	Praha	23. 12.	mensa.click/10i

Místní skupina Ostrava

Vás srdečně zve na podzimní celostátní
setkání v Ostravě

Best Western Hotel Vista

v termínu středa 27. 9. až neděle 1. 10. 2023.

Bližší informace na akce.mensa.cz.

Setkání u táboráku, bushcraft a vzduchovky

Stanislav Wolf, foto: autor

Tentokrát jsme využili teplejšího počasí a sešli se pod širým nebem, v přírodě, na pěkném místě kousek za Brnem. Po vzájemném seznámení jsme si na ohni opekli jídlo a pustili se do zábavného, ale i naučného programu. Tím bylo vyzkoušení nástrojů potřebných pro přežití v přírodě – různé nože, pilky, sekýrky a mačeta. Děti i dospělí si vyzkoušeli rozdělávání ohně pomocí křesadla a přírodních a jiných materiálů. Jmenovitě březové kůry, jehličí, listí, vatových tampónků, proužků novin, dřevěných hoblinek a hoblinek ze smolného dřívka neboli smolníčky. Střílení ze vzduchovek by se dalo bez nadsázky popsat jako velmi intenzivní a kromě terčů padlo za obětí množství různých plechovek, ať už prázdných, nebo naplněných vodou. Na místě jsme měli k dispozici také lana na vázání uzlů nebo malou výstavku nábojů (bezpečných), které jsme přiřazovali k různým profesím a situacím. A jak už to tak bývá, nechyběly ani oblíbené hlavolamy. Celá akce proběhla na výbornou, vše se obešlo bez zranění, žádné dítě se neztratilo, a to jen díky skvělým účastníkům, kteří pomáhali a přiložili ruce k dílu. Dovolte mi jim touto cestou poděkovat. Děkuji vám všem.

SIG Lady oslavil 1. výročí v Café Louvre

Pro oslavu prvního výročí založení SIG Lady jsme zvolily magické datum a čas, tedy 21. 6. v 16:57, kdy mělo nastat astronomické léto. Příroda však usoudila jinak a slunný den byl v tento čas vystřídán pořádnou průtrží mračen. Přesto jsme se sešly, postupně a v různém stavu promočenosti, ale šťastné, že můžeme nad šálkem kávy, hrníčkem čaje či skleničkou čehokoliv dobrého zavzpomínat na uplynulý rok.

Stihly jsme toho opravdu hodně – návštěvu Vyšehradských zahrad a Slavína, odpočinek v solných jeskyních, protažení na veleječné józe i nervák na dostizích v Chuchli. Dobře jsme se ten rok měly. A protože naše plány tím nekončí, uvidíme se 17. 8. v 17 hodin na další nezapomenutelné akci.

Přidejte se k nám odběrem novinek v intranetu nebo ve skupině SIG Lady, kde se dočtete o všech zajímavých akcích: [mensa.click/fb-siglady](#). Budeme se na vás těšit.

Víkendové setkání na Šumavě

Jana Soukupová, foto: autorka

Poslední červnový víkend jsme s MS Plzeň uspořádali setkání na Šumavě pro velký úspěch zase na skautské základně Bílého orla u Javorné. V posledním roce se v tomto objektu konaly již dvě celotýdenní akce pro rodiny a teď jsem na přání Věrky Hellerové zarezervovala víkendový termín, na který se nás sjelo 23 účastníků, nejen z Čech, ale díky přítomnosti Jirky Raka i z Moravy.

Již po pátečním příjezdu jsme překvapivě od pana správce dostali šifru a byla to šifra zapeklitá.

Náš program byl velmi volný, takže až v pátek večer jsme si domluvili dvě varianty sobotních výletů – pěší výlet na Pancíř pro turistické nadšence nebo kratší výlet za zvířátky na Güntnerův dvůr. Kočárková trasa B za husami, slepicemi, ovečkami, krávy, králíky a dalšími zvířaty na 2 km vzdálené hospodářství byla s malými dětmi na odrážedlech pomalejší, ale také veselá. Prohlédli jsme si chovaný dobytek a drůbež, poděkovali panu majiteli za výklad a zodpovězení zvědavých otázek a pak si ještě užili siestu na sluníčku s občerstvením z vlastních zásob. Cesta do kopce zpět na základnu byla náročnější, ale úspěšně jsme došli a radostně se setkali s účastníky trasy A.

Sobotní večer jsme při vyprávění humorných historek strávili u ohniště a k tomu si opekli špekáčky, děti se zabavily na zahradě, byla prostě pohoda. Mezitím pánové rozluštili šifru, díky čemuž našli poklad. Ten jsme si později večer ve společenské místnosti užili. Zdokumentovanou odměnu můžete najít ve fotogalerii na intranetu. Za šifru i poklad děkujeme Luboši Sýkorovi ze skautského střediska Ichthys v Plzni, který v sobě nezapřel mensovního ducha a toto překvapení pro nás připravil.

Nedělní program byl již dost individuální, společnými silami jsme uklidili základnu, někdo si ještě naplánoval výlety do blízkého okolí a rozloučili jsme se. Děkuji všem zúčastněným za skvělou společnost, pomoc s nádobím a obecně úklidem i se zabavováním mých dětí, díky čemuž jsem měla volné ruce a víkend si také krásně užila.

Vzkaz pro mensany 23.–25. 6. 2023

52

12

1

56

253

Převed' na Ukrajinu

52

578

1

Moc chce

12

52

12

234

řešení naleznete na str. 34

Víkendové setkání na Šumavě: Trasa A – výlet na Pancíř

Jarka Hamáčková, foto: Jarka Hamáčková, Milan Košán

Trasu jsme naplánovali dle požadavků účastníků, jejichž přáním bylo po značené cestě dojít na Pancíř a jinudy zpět. Nejkratší taková trasa byla na 17 km, což některé délkou zaskočilo. Pochod měl vytyčených několik cílů – turistickým cílem byl vrchol Pancíř 1214 m n. m. s chatou a rozhlednou, důležitými cíli pak radostně očekávané dvě restaurace a dále konečným cílem šťastný návrat na základnu Bílého orla.

Na výlet jsme se vydali už v 9 hodin ráno a hned jsme započali svižně stoupat do kopců. Našemu tempu však nestačila rodina s dětmi, za což jsme jim všichni byli vděční, protože jsme museli zpomalit a už nikdo nemusel předstírat, že se nezadýchává. Zpočátku byly pěkné výhledy do krajiny, příroda byla malebná. Pak náhle nastalo bílé pološero, na které byly dva názory. Někdo tomu říkal mlha, někdo tvrdil, že už jsme vystoupali až do oblak. Ale naštěstí se brzy navrátila viditelnost.

Cestou přicházely různé drobné radosti i zklamání. U plánovaného rozcestí Tomandlův křížek byl skutečně křížek, možná i Tomandlův (hurá), na Můstku však nejezdilo mnohými očekávané metro (škoda). Pak na nás mezi stromy vykoukla letos stoletá chata Pancíře. Tam šel sled radostí a zklamání rychle za sebou. To jsou krásné výhledy... (hurá). Ale chata je v rekonstrukci (škoda). Ale restaurace je otevřená (hurá). Ale nevaří tu (škoda). Ale tam nesou polévku (hurá). Polévku na terase nepodáváme (škoda). Přineseme ji (hurá). Je jí fakt málo (škoda). Ale je dobrá... (hurá).

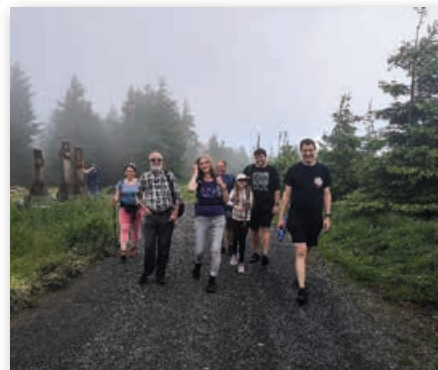
Na terase chaty jsme se občerstvili a užili si krásné rozhledy. Přečetli jsme si, že na Pancíři pramení tři řeky a prochází jím hlavní evropské rozvodí. Uhlava a Křemelná tečou do Severního moře, Řezná pak do Černého moře.

Z Pancíře jsme to šněrovali od příkopu k příkopu a někdy i mimo něj. Ne že bychom byli v lihovém opojení, ale šli jsme tak, jak nám bahno dovolilo. Pak už toho měl někdo dost, zavelel a započali jsme s melioračními pracemi. S vervou jsme odvodňovali, takže nosili kameny a drny na hráz, primitivními nástroji jsme vyhotovili kanálek a odklonili tím proud vody mimo cestu. Pocity z vykonané práce byly zřejmě úžasné, poněvadž jsme pak na trase hledali další podobné výzvy. Na jednom místě jsme dumali, jak pročistit podzemní svod, ale uznali jsme, že toto je nad naše možnosti. Z melioračních aktivit je pořízena fotodokumentace a zúčastnění ji mohou použít při výběrovém řízení k projektu Za cesty lepší Ministerstva zemědělství ČR (eagri.cz).

Cestou jsme prošli malebné paseky a představovali si zaniklé vsi. A to už jsme přicházeli k restauraci v Javorné, kde jsme se na terase naobědvali. Byly čtyři hodiny, když

jsem dojížděl poslední sousta a personál nad námi zavíral slunečníky, že mu padla. Výlet jsme zhodnotili jako vydařený a vydali jsme se na poslední dva kilometry do kopce na základnu na Šukačku.

(A tomu slovu jsem se celý text vyhýbala. Minulý článek jsem psala o Prdeli, tak to jsem zvědavá, o čem budu psát do třetice příště.)

Odpoledne v rozpuku léta

Eliška Anna Kubičková, foto: autorka

Teplý červnový sobotní podvečer se dá strávit různými způsoby. Například u vody, na výletě a nebo tak, jak se ho rozhodlo strávit více než třicet účastníků literární soutěže na téma V rozpuku, kteří, většinou v doprovodu rodinných příslušníků a přátel, přišli do kavárny Potrvá v Praze-Dejvicích. Zde se konalo vyhlášení výsledků 7. ročníku celostátní soutěže, kterou od roku 2015 pořádá SIG Literární tvorba.

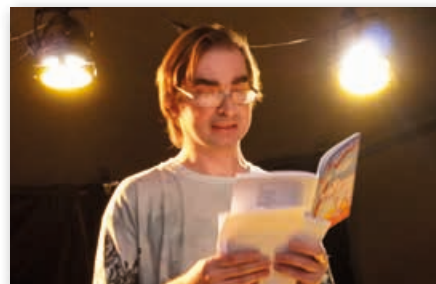
V první části programu vystoupili již tradičně autoři vítězných textů a přednesli soutěžní básně nebo další ukázky ze své tvorby (v jednom případě to byla část detektivní povídky). Čtení soutěžících autorů bylo proložené přednesem básně na téma V rozpuku člena soutěžní poroty Jaroslava Menčíka, jenž ji složil inspirován tématem soutěže. Speciálním hostem literárního čtení byl básník Marek Řezanka, který recitoval poezii ze dvou svých sbírek. Po čtení následoval hudební program, který se letos nesl v duchu divadla Semafor.

Zazpívali v něm členové souboru studentů HTF UK, kteří si připravili duchovní písně od hudebního skladatele, kněze Církve československé husitské a dlouholetého člena divadla Semafor Luboše Svobody. Písně pocházejí z Liturgie se songy, která se dosud v některých sborech slaví a některé z nich byly ve své době (konec 60. let) velké hity. Mezi ně patří Tvá láska, Pane, jež v Potrvá také zazněla.

V další části našeho literárního odpoledne proběhl křest sborníku a předání cen vítězům. Kmotrovství knížky se ujala hlavní hvězda programu, zpěvačka, herečka a dosud členka divadla Semafor paní Miluška Voborníková. Zazpívala tři písničky, včetně Gimi det ding a také vyprávěla o svém současném působení v Semaforu a programech, v nichž vystupuje. Účinkující soutěžící, hosté i diváci se shodli, že v místě vládla příjemná atmosféra. Někteří se vyjádřili, že se právě pro tu atmosféru těchto setkání rádi zúčastňují a do naší soutěže se opakovaně vrací. To je největší povzbuzení

a důvod, abychom v naší práci pokračovali. Proto bychom vás rádi pozvali k 8. ročníku soutěže, která bude v próze.

Na snímcích jsou vítěz soutěže Bohumil Matějovský, Marek Řezanka, Miluška Voborníková a Eliška A. Kubičková. Jejich autorem je Jaroslav Menčík.

Bohumil Matějovský: Myšlenky a fantazie

Raději být...

nejmenším kamínkem
v Tádž Mahalu
než největším kamenem
obraného valu.

Raději být...
orobincem na rybníku
než vzácnou růží ve skleníku.

Vrabcem ve větvích keře,
než slavíkem ve voliéře.

Facebook rande

Chci jí lásku dát
na sociální síti.
Mám ji asi rád.
Snad i ona něco cítí.

Online teď rande máme
deset minut už se známe.
Kliknu myší
vidí mne i slyší.

Tak mi prosím
šanci dej,
dotknu se tě
přes display.

Svoje data já jí dám
i svůj něžný instagram

Poslala mi selfíčka
jsou ve tvaru srdíčka.

Každý v bytě svém
v dobrém i zlém
od pondělí do pondělí,
dokud nás výpadek
nerozdělí.

Věřím, že...

na konci duhy je brána do ráje ukrytá,
a první láska navždy zůstane v srdci vyrytá.

Věřím,
že noc na křídlech netopýrů odlétá
a když léto odchází, louka steskem odkvétá.

Věřím,
že v každém zlu kapička dobra dřímá
a že všechny cesty vedou domů, ne do Říma.
Že vteřina života cennější je nekonečna vesmíru,
a oblohy se mohou dotknout z Pamíru.
A že stejně jako my, po životě dychtí malé ptáče
a svět vždy bude místem radosti i pláče.

Věřím,
že neznali bychom cenu přátelství,
kdyby neexistovala i zrada
a že věta zlá může ublížit víc,
než uštknutí hada.

A vážně věřím
že druhý život nám ve snech noci dávají
a právě teď si někde lidé
na přivítanou mávají.

A věřím
že jiné bytosti žijí tam za hvězdami
a že stejně jako my se ptají,
zda jsou v tom nekonečnu sami.

A nakonec věřím,
že upřímnost otevírá cestu do duše lidí,
že ne oči – to srdce všechno vidí.

Jak jsem vyrazila na IMAG

Zuzana Kořínková, foto: Colin Byford, Paula Cannings, Emma Hurley, Zuzana Kořínková, Helene XinMai

Při přípravě dubnového čísla časopisu jsem překládala článek z Mensa World Journal od Chrise Leeka, předsedy Britské Mensy – a v něm jeho romantický příběh, jak se před více než čtyřiceti lety poprvé setkal se svou manželkou na celostátním setkání Irské Mensy (IMAG – Irish Mensa Annual Gathering). A že se na toto setkání chystají jet i letos na konci dubna do Belfastu. Vida, povídám si, to je hezké, že v Irsku pořádají setkání, kam jim jezdí i z Británie. Moment – když jim tam jezdí i ne-Irové, tak by jim nemuseli vadit ani další cizinci. A mluví se tam anglicky, takže bych nebyla ztracená, to by mohlo mít potenciál takového malého EMAGu...

O čtyři týdny později jsem seděla v letadle do Belfastu.

Už samotné přihlašování na setkání mělo naprosto nečekanou podobu – a sice wordovský dokument, který si člověk stáhnul z webu, vyplnil a poslal e-mailem. Přehled dostupných exkurzí a aktivit pak byl na webu aktualizován ručně. „Chudáci organizátoři, z tohoto systému se musejí zbláznit, to je za trest,“ pomyslela jsem si, když jsem odesílala svoji přihlášku. „Ale asi mají míň účastníků, tak to snad nebude takový záběr jako třeba u českých setkání, tam by se to nedalo.“ To jsem ale netušila, že se jim letos přihlásilo přes sto padesát lidí, že se tým skládá ze tří organizátorů a že celý systém spočívá v sadě manuálně dopisovaných excelovských tabulek a rukou popsaných papírů. Po osobní zkušenosti s organizací setkání podobného rozsahu si naprosto nedokážu představit realizovat ho v podobných podmínkách a organizátoři – William Magill, Judy Hewitt a Vincent Lavery – mají můj neskonalý obdiv.

Trochu adrenalinu mě čekalo ještě po nakoupení letenek, zaplacení nevratné zálohy na ubytování a odeslání účastnického poplatku. Až tehdy mě totiž napadlo zapátrat někde po fotkách z minulých setkání. Do té doby jsem pořád ještě měla utkvělou představu „malého EMAGu“ s mixem účastníků kolem cca 20–50 let. Schválně – věděli jste, že na Britských ostrovech je hned po USA nejstarší členská základna na světě? Já to sice věděla, ale s irským setkáním jsem si to nějak... nespojila.

Přes čtyřicet procent členů Mensy je tu starších 60 let (pro představu – u nás je to necelých pět procent). Překalibrovala jsem tedy trochu svá očekávání a vyrazila novým zkušenostem vstříc.

Setkání jsem si užila nad očekávání. Strukturou víceméně odpovídalo tomu „malému EMAGu“, který jsem původně čekala, a šlo o kombinaci exkurzí, výletů, přednášek a setkávání včetně icebreakeru a gala večere; díky menšímu počtu účastníků jsem se ale pocitově vrátila ke svému úplně prvnímu českému mensovnímu setkání – nikoho neznáte, máte trochu paniku, že všichni budou strašně nabušení a mnohem chytřejší než vy, ale všichni jsou milí, hovorní a vy jste příjemně překvapení, jak je vám fajn.

Nebyla jsem jedinou účastnicí ze zahraničí – setkání se účastnilo velké množství Britů (potkala jsem tam fyzicky i svůj prvotní impuls k účasti v podobě Chrise Leeka s chotí), několik Francouzů, pár Kanadánů

a věřím, že i někdo z USA a Německa – na ty tam ale byli zvyklí; to, že jsem Češka, bylo nicméně trochu nečekané a fungovalo to jako světlý icebreaker. Jeden z ostřílených členů mi hned vyprávěl, jak se jeho dcera do Česka vdala a že tu měla svatbu na zámku; druhý, úplně nováček měsíc po přijetí a na úplně první mensovní akci, mi vyprávěl o své české manželce; a třetí vzpomínal na svou služební cestu do Písku před dvaceti lety...

A věk byl vlastně úplně jedno – ostatně tak to bývá i na českých setkáních.

V letošním roce Irská Mensa slaví padesát let od svého založení v roce 1973 – během galavečere tedy u této příležitosti promluvil Dave Lally, jeden z jejích zakládajících členů, a podělil se mimo jiné o historku o samotném aktu jejího založení. Irská Mensa byla založena v kavárně Ulster Museum v Belfastu – což zní fakt dobře, kde jinde byste chtěli slavnostně podepisovat zakládací listinu Mensy než v řádně intelektuálním prostředí jako muzeum, že. Reálný důvod ale byl zcela prozaický. Onoho 8. července, kdy měli zakládající členové Dave Lally, Aidan Magill a Siobhan Malloy schůzku, byla neděle. Úplně všechny obchody a stravovací zařízení měly zavřeno a muzeum bylo jediné v provozu. Vzali tedy za vděk muzejní kavárnou. Dodnes tam visí plaketa, která tuto událost připomíná.

Během necelých čtyř dnů IMAGu a pár dní výletování k tomu jsem toho nakonec zažila spoustu. Poznala jsem super lidi, nahlédla do

fungování jiné národní Mensy, zašla jsem si na luxusní afternoon tea, prošla se po útesech, dala si „tradiční britské“ indické jídlo, užila si dobrodružný výlet na Belfast Castle hromadnou dopravou během městského půlmaratonu (doporučuji), podívala se na místní trh, zažila koncert v bývalém kostele, navštívila kino v řadovém domku a několikrát jsem si během svého pobytu nechala ujet autobus, protože jsem sebevědomě stála na zastávce v protisměru (a z druhé strany silnice pak sledovala, jak vesele odjíždí).

V době, kdy píšu tenhle článek, mě za pár dní čeká EMAG (ten opravdický, velký – letos do Rotterdamu je přihlášených už přes 960 účastníků z 47 zemí). Vy už ho při čtení nestihnete – ale tipy na některé nadcházející mezinárodní akce najdete na straně 30. To kdybyste z mého vyprávění chytli cestovatelskou slinu a chtěli se vydat třeba na mensovní sraz do Indonésie...

Co je to vlastně Irish Mensa? Aneb malé mensovně-(a)politické okénko.

Když jsem začala psát článek o setkání Irské Mensy a chtěla si dohledat nějaké informace k jejímu fungování a historii, zjistila jsem, že je to s ní... mírně řečeno složité.

Zprvce o ní existuje minimum volně dostupných informací, oficiální web obsahem nepřekypuje, moc článků o ní nevyšlo a ani na stránkách Mensy International toho k ní moc nenajdete. A zadruhé – když už něco najdete, nebudete z toho možná úplně moudří.

Na základě velmi kusých informací, které se mi podařilo získat z různých online zdrojů, jsem překvapeně došla ke zjištění, že:

- Irská Mensa je definovaná čistě geograficky, zahrnuje celý ostrov Irsko, a její součástí jsou tedy jak Irská republika, tak Severní Irsko, není ale samostatnou národní Mensou. Je oficiálně součástí Britské Mensy a prakticky jen její administrativní jednotkou.
- Vznikla ale dřív, než Britská Mensa zavedla svůj systém dělení na správní „regiony“ (těch je v současnosti celkem 13 – mezi jinými Skotsko, Wales, Channel Islands, Londýn...), platí pro ni tedy trochu jiná pravidla a má podle všeho o něco větší autonomii.
- V roce 1988 byly dokonce vytvořeny stanovy Irské Mensy, které mimo jiné stanovují pravidla pro volbu mensovního výboru/komise, který má na starost její fungování a rozvoj (to chápu jako variaci na Radu Mensy). V roce 2020 nicméně Britská Mensa podle všeho informovala členy prostřednictvím e-mailu ve smyslu, že tyto stanovy ve světle Brexitu už nevyhovují a budou nahrazeny upravenou směrnicí – tedy tím byly zřejmě de facto Britskou Mensou jednostranně zrušeny.

- Při svém pátrání jsem také narazila na několik diskusí na téma neexistence samostatné Irské Mensy a na projevy nevole jejích členů například v diskusi u facebookového příspěvku o ustanovení Mensy Taiwan z roku 2020 (jejich komentáře u zmíněného příspěvku byly později správci účtu Mensy International smazány). Jako argument proti oddělení samostatné Mensy Irsko se uvádí potenciální negativní politické dopady na vztah mezi Irskou republikou a Severním Irskem, zastánci oddělení argumentují tím, že v řadě oblastí fungování Irska už dávno platí dohody, které toto řeší, a že pokud má na vlastní národní Mensu nárok Mensa Taiwan, je zpátečnické nemít i samostatnou Mensu Irsko; a stěžují si i na nedostatek komunikace ze strany Britské Mensy.

Jak jsem už zmínila, oficiálních, aktuálních a podrobnějších zdrojů je minimum, vzhled do tématu mám omezený a názory členů, které jsem tu zmínila, jsou názory jednotlivců. Netuším, jak se k situaci staví většina irských Mensanů, jestli je (ne)samostatnost Irské Mensy jakkoliv zajímavá, ani jaký (a zda vůbec) byl vývoj v záležitosti jejích stanov od roku 2020.

Jen když se na to podívám optikou ještě nedávné irské historie, úplně nechápu, jak to může fungovat – pokud jste někdy v Irsku byli a navštívili jste jakoukoliv prohlídku s výkladem týkajícím se byť jen okrajově historie posledních dvou set let, víte, že politický aspekt vztahu s Británií v nich bývá zcela nevyhnutelně přítomný a stále živý. Bývala bych tedy čekala, že (v Mense dost neobvyklý) koncept organizační podřízenosti jednoho samostatného státu druhému vyvolá silnou reakci. Mě osobně tedy přinejmenším překvapil...

Z ExCommu: Otazníky v Mense

Björn Liljeqvist, předseda Mensy International. Převzato z Mensa World Journal 8/2023, číslo 127. Přeložila Zuzana Kořínková.

Čtverce, kruhy, trojúhelníky; tečky a šipky a vlnovky – tak takových věcí mám teď plnou hlavu. V posledních několika měsících jsme s mojí manželkou Camillou ze svých hlav vyčarovávali nejrůznější logické hádanky ve snaze vytvořit knihu hlavolamů. Je to zábava a jako každá tvůrčí práce vám přiroste k srdci až do takové míry, že zaplní oblohu a vy už nemůžete myslet na nic jiného. V tomto smyslu má hodně společného se vstupem do Mensy: možná zpočátku trochu matoucí zážitek, ale než se nadějete, je Mensa součástí vašeho života a zahrnuje jak vaše přátele, tak rodinu.

Logické hádanky jsou podivné potvůrky. Jsou víc než jen zkouška logiky. Pozornost, soustředění, paměť, abstrakce, představivost, rychlost – to všechno je pro jejich řešení nepostradatelné. Některé úlohy jsou teoreticky snadné, ale jen pokud dokážete udržet svůj myšlenkový proud dostatečně dlouho, abyste je dotáhli do konce. Prostorové uvažování je příkladem – jak sestavit konkrétní tvar z oddělených dílků ve dvou nebo třech rozměrech. Jiné je velmi snadné vyřešit, jakmile rozlousknete princip a „prostě to uvidíte“. Tady je jeden takový klenot z knihy Games for the super intelligent od Jamese Fixxe. Prostá písmena uspořádaná do čtyř skupin, ale jen polovina abecedy. Dokončete posloupnost!

1. AM... 2. BCDEK... 3. FGJL... 4. HI... Jakmile to v tom uvidíte, bude vám to jasné. Ale když ne, tak co? Pak začnete být kreativní. Což mě přivádí zpět k Mense, kde problémy, které chceme řešit, mají jiný charakter.

Dovolte mi, abych vám řekl o dvou setkáních, která jsme nedávno měli. V březnu se ExComm (Výkonný výbor Mezinárodní rady) sešel na pár dní v mém rodném Stockholmu. V červnu se mnohem

větší IBD (Mezinárodní rada) sešla online k diskusnímu zasedání živě přenášenému členům na naší komunitní platformě Mensa Workplace – tam také můžete sledovat záznam tohoto a všech virtuálních setkání IBD na mensa.click/10m

Pokud dáváte přednost čtení, podrobné zápisy z jednání si můžete stáhnout z mensa.org. Je to zábavnější čtení, než by si někteří mysleli.

Společným tématem obou setkání byla neodmyslitelně globální povaha Mensy. Je to přímo v našem logu – velká koule vznášející se nad stolem je jasně mozek, ale také samotná Země: planetární světová mysl spočívající na třech mocných pilířích, pravděpodobně symbolizujících tři účely Mensy. Projdeme testem a přidáme se k Mense v konkrétní zemi, ale současně získáme svět. Taková je dohoda.

Nebo alespoň ideál; naše aspirace. V praxi je zajištění této práce méně jednoduché, jak by mohli vědět členové, kteří navštívili Mensu v jiných zemích. To se ale brzy změní.

IBD nyní schválilo financování a zavedení mezinárodní databáze členů – velký krok vpřed. Členům to výrazně usnadní vstup do Mensa Workplace a facebookových skupin, hlasování ve volbách, návštěvy zahraničních setkání, používání programu SIGHT a tak dále.

Jako člen Mensy máte právo být uznán za člena Mensy, ať jste kdekoli. Povinností organizace je zajistit, aby se tak stalo. Ochrana osobních údajů znamená, že běžní členové nebudou moci procházet celou databází – ale všichni členové budou díky ní moci prokázat své členství ostatním.

Když už mluvíme o právech, jaká práva vlastně mají členové Mensy? To byl další důležitý bod diskuse. V ústavách národních Mensy se říká, že existuje pouze jedna třída členů, se stejnými právy a výsadami. Jaká jsou tedy tato práva? To není tak úplně jasné a představa o tom, co je „členské právo“, se může mezi jednotlivými zeměmi lišit. Příklad: má každý právo účastnit se všech aktivit Mensy?

Zde existují dva myšlenkové proudy. V jednom je aktivita Mensy z definice událostí, která je inzerována pro všechny členy a na níž jsou všichni členové vítáni. V druhém rovnoprávnost členů nezahrnuje právo účastnit se jakékoli aktivity Mensy – ale místo toho právo hostit aktivity pro ostatní členy a využívat kanály Mensy k inzerování vlastních akcí, i když ne všichni členové jsou na nich vítáni.

Na těchto věcech záleží, protože členská společnost je víc než skupina přátel, kteří mohou z rozmaru ostatní pozvat nebo

vyloučit. Všechny země nemusí nutně dělat věci stejně. To je ale jen jeden příklad toho, jak se může organizační kultura rozcházet. Určitá variace je dobrá; příliš mnoho odlišností a už to není jedna a tatáž Mensa.

Dokážeme najít univerzální princip a definovat základní práva členství Mensy způsobem, který by platil pro všechny, třeba s výjimkami pro děti a nezletilé? Když nic jiného, je to užitečné myšlenkové cvičení. Téma bude určitě znovu projednáno.

Adaptivní IQ testování bylo dalším tématem. Pandemie nás zdržela, ale od té doby už jsme učinili pokrok na naší cestě k novému typu přijímacího testu. Během příštího roku očekáváme, že tuto možnost nabídneme všem národním Mensám. Adaptivní elektronický test znamená, že otázky jsou vybírány algoritmicky v závislosti na dosavadních odpovědích testovaného. To umožňuje vyšší přesnost a snižuje riziko podvádění. Neexistuje pevný seznam odpovědí, místo toho každý uchazeč dostane unikátní sekvenci otázek. Některé univerzity již používají takové vychytávky jako automatický dohled nad testy pomocí webových kamer nebo eye-trackingového softwaru proti podvádění – a jsou dostatečně spolehlivé, aby se také staly možností pro přijetí do Mensy. To mění hru. Umožní to výrazně rozšířit testování Mensy a zároveň vyřešit problém zastaralých papírových testů. Normování nového testu v současné době probíhá.

V dalším segmentu, který se doufám stane pravidelnou součástí virtuálních zasedání IBD, se připojila řada našich mezinárodních dobrovolníků, aby se představili IBD a členům, kteří přihlíželi. Jsou to ti, kteří pro Mensu vykonávají velkou část pravidelné práce, jako redaktorka Mensa World Journal Kate Nacard, ombudsmanka Vicki Herd, dozorcí psycholog Kristof Kóvacs a další, kterých je příliš mnoho, abych je zde vyjmenoval, ale bez kterých by Mensa nemohla fungovat.

V této souvislosti chci vyjádřit své zvláštní poděkování Josému Luisi Martínezevi, který nedávno odstoupil z pozice ředitele rozvoje z důvodů souvisejících s jeho profesními povinnostmi. José přinesl spoustu čerstvých nápadů a tvrdě pracoval na tom, aby Mensa rostla – a my mu přejeme hodně úspěchů v jeho snažení. IBD je v současné době v procesu obsazování jeho uvolněného místa.

Početné a bystré jsou mozky, které pracují na hledání řešení a zlepšování Mensy. A když už mluvíme o řešeních, vyřešili jste ten hlavolam? Dám vám k němu anagramovou nápovědu: mmystery.

Floreat Mensa!

From your ExComm: From the Director of Administration

Isabella Holz, mezinárodní radní pro administrativní záležitosti. Převzato z Mensa World Journal 9/2023, číslo 128.

Dear Members, just this week I had the wonderful opportunity to meet our newly elected Director of Development, Eivind Olsen, who spent a part of his holidays in my hometown, Munich. It was a great opportunity to welcome him face-to-face to ExComm. While virtual meetings are the norm in our daily business, there is something undeniably special about occasionally having face-to-face interactions. These in-person meetings provide a refreshing change of pace, allowing for deeper connections and a more dynamic exchange of ideas. I am now looking forward to the virtual welcome call with other ExComm members at the end of this week.

The summer months (Northern Hemisphere) have offered lots of activities for members to meet in person or join virtual groups and activities.

Events such as the European Mensa Annual Gathering in Rotterdam in the Netherlands, the Annual Gatherings of American Mensa and Mensa Canada, the MY-Camp in Austria, and the Floating Mensans Cruise on the Baltic

Sea have offered plenty of opportunities for members to form lasting friendships, exchange ideas, and discover new perspectives. Whether you've missed out on previous events or have been attending and find yourself craving more, check out www.mensa.org/members/calendar to learn more about upcoming events including the IBD Meeting in Dallas, USA, or the second Asian Mensa Gathering in Bali, Indonesia.

Competitions and challenges. The submission period for our regular competitions for poetry and photography has recently passed, and our dedicated juries are now evaluating the contributions received. Both the unveiling of the winners and the announcements for the 2024 competitions will be published here in the MWJ and in our newsletter. In the meantime, you can still join the blood donation challenge "Bloody Mensans" till 31 October 2023: facebook.com/BloodyMensansChallenge.

Volunteering. While we have been onboarding new volunteers for some teams during the last months, the application period for the regular 2023 appointments is still open until 12 September 2023:

Constitutions Review Officer
Editor Mensa World Journal
International Awards Committee
International Ombudsman
International Supervisory
Psychologist
International Volunteer Network Committee
Strategic Management Advisory Committee

Details about the roles and the application can be found here: <https://bit.ly/2023-MI>. The decisions regarding the appointments will be announced immediately after the IBD Meeting in mid-October. To ensure a seamless start, an onboarding process will be implemented to provide the appointees with the necessary resources, guidance, and support they require.

Referendum. While writing these lines, the referendum is yet to commence but by the time you read this, you should find the results

in our Workplace news and newsletter. I really hope many members took the chance to vote!

When finishing this text, the next item on my to-do list is the July newsletter to share timely and up-to-date information with you. The MI newsletter is sent out to approximately 30,000 members, with an estimated 50% of them regularly reading its contents, and an impressive 27% frequently engaging with the provided content. If you wish to subscribe, simply register on mensa.org!

To enhance the content, relevance, and appeal of our newsletter and other communication channels, I am currently conducting a global communications survey among the national groups. This survey serves not only to gain insights into their internal communication with members and external marketing and PR but also to share these valuable findings with national and international volunteers. In addition to improving communication from Mensa International, we also aim to enhance opportunities for communication and exchange among members, as well as between volunteers and members.

As we enter the three-month countdown to the IBD meeting, diligent preparations are well under way. These preparations include tasks such as preparing reports and evaluations, drafting and refining motions, creating a comprehensive agenda, and developing engaging presentations. Additional surveys may be conducted to gather valuable input for the upcoming debates. Covering important projects such as the international member database and adaptive IQ testing, our ExComm session will be extended to a full day to facilitate productive discussions and decision-making.

As soon as the agenda for the formal meeting and the program for non-delegates become available, we will publish them on our digital channels. I hope to see you there!

What's up

Mensa at Cambridge 2023

14–17 September

mensa.click/10q

Mensa South Africa - Annual Gathering, Scottburgh

22–26 September

mensa.click/10r

Mensa Serbia Giftedness Conference 2023

29 September – 1 October

IBD Meeting in Dallas, USA

12 October – 16 October

mensa.click/10u

Asia-Pacific Mensa Gathering: Bali, Indonesia

2–5 November

Silvensa 2023: Belgrade, Serbia

28 December – 1 January, 2024

mensa.click/10v

Adopce hrdinné krysy

Převzato z Mensa Chronicle, časopisu Mensy Jihoafrická republika, duben 2023. Přeložila Zuzana Kořínková. Foto: apopo.org

Mensovní místní skupina Kapské Město si v rámci podpory humanitární práce v postižených regionech Afriky adoptovala krysu jménem Suri – a to od organizace Apopo sídlící v Angole a specializující se na výcvik krys k odhalování nášlapných min.

Projekt “HeroRat” je přitom nad očekávání úspěšný – stovky akreditovaných krys od roku 2000 našly v Tanzanii 1 500 zakopaných nášlapných min na ploše o celkové rozloze 240 000 metrů čtverečních. V Mosambiku objevily 6 693 nášlapných min, 26 934 munice a ručních palných zbraní a 1 087 bomb na ploše 9 898 690 metrů čtverečních.

V dospělosti tento druh krysy dorůstá délky kolem 0,9 metru a váhy 1,4 kilogramu. Jsou tak sice výrazně větší a těžší než “běžné” krysy, jaké známe, ale pořád jsou příliš lehké, aby protipěchotní miny svou vahou spustily – krysím hrdinkám se tedy při práci nic nestane, dokáží ale spolehlivě vycítit TNT a rychle upozornit profesionála, který miny následně zneškodní.

Výcvik krys na tento druh úkolů ale není jednoduchý. Trvá devět měsíců, než mládě vyrostе v krysu hrdinku, a ne všechny při výcviku uspějí.

Projekt byl tak úspěšný, že byl zahájen sesterský projekt, který úžasný krysí čich využívá pro identifikaci pacientů infikovaných tuberkulózou. Pro tuto roli bylo dosud vycvičeno pouze 54 krys, ale ty již pracují na 19 klinikách pro léčbu tuberkulózy v Dar es Salaamu v Tanzanii, kde od roku 2002 prověřily 226 931 vzorků a identifikovaly 5 594 pacientů s tuberkulózou. Tím se výkonností dostávají na víc odhalených vzorků za 10 minut než laboratorní technik za celý den.

Dr. Sara Andreotti & velký bílý žralok

Převzato z Mensa Chronicle, časopisu Mensy Jihoafrická republika, červen 2023. Přeložila Zuzana Kořínková. Foto z videa Zero Hour: The Shark Safe Barrier; mensa.click/10w.

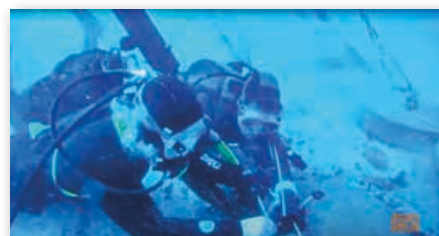
Mořská biologka a mensanka doktorka Sara Andreottiová získala doktorát z genetiky a populačního odhadu žraloka bílého na Stellenbosch University, kde nyní přednáší. Její pevné přesvědčení, že žraloci nemusí umírat v sítích, ji dovedlo k vývoji bariéry SharkSafe.

Ta představuje první přírodou inspirované efektivní a ekologicky šetrné řešení pro ochranu lidí před žraloky, a to bez zasažení ostatního mořského života. Bariéra SharkSafe používá flexibilní HDPE trubice, které svým tvarem napodobují chaluhový les, s vestavěnými permanentními keramickými magnety, které žraloky dále odpuzují. Žraloci dokáží svým speciálním smyslovým orgánem, který používají pro

lov, detekovat nepatrná elektrická pole ve vodě a magnetické pole vytvořené bariérou SharkSafe tento citlivý orgán zahltí a žraloka odpudí. Nápad zamaskovat magnety do podoby chaluhy přišel poté, co si Michael Rutzen, filmař a specialista na chování žraloků bílých, všimnul, že bílí žraloci se oblastem s hustými řasami vyhýbají, pravděpodobně aby se do nich nezamotali.

SharkSafe vytváří bariéru, kterou žraloci přirozeně poznají a vyhnou se jí. Jihoafrická populace žraloků bílých směřuje k možnému vyhynutí – už před deseti lety jich podle odhadů zůstalo jen 350 až 500 ks, mezi důvody poklesu přitom patří mimo jiné lov trofejí, nadměrný odlov menších žraloků a žraločí sítě. Ztráta vrcholového predátora,

jakým žralok bílý je, zapříčiní řetězec škodlivých efektů na ekologickou stabilitu mořského prostředí. Bílí žraloci patří mezi několik málo druhů žraloků, které se živí tuleni kapskými, a pokles jejich počtu povede ke zvýšení tulení populace, což zase bude mít dopad na rybí populace a rybolov. Bariéra SharkSafe by mohla představovat zlomový okamžik v ochraně lidí před žraloky za současného zachování ostatního mořského života.

Prázdninové aktivity pro děti

sestavila Zuzana Kořínková

Vystříleli jste si už všechny nápady, jak doma zabavit svoji ratolest, a poslední dny prázdnin už nevíte, kam sáhnout? Zkuste se inspirovat několika tipy, které jsme pro vás našli na mensaforkids.org.

Kreslení

Jak si připadat jako schopný umělec, i když toho člověk zatím moc neumí? Kreslení krok za krokem podle videa to řeší. Roztomilá borůvka, drsňácký kornoutek se zmrzlinou nebo cool lama? Není problém. Spoustu takových videí najdete na mensa.click/10j – jsou sice v angličtině, ale v tomhle případě je to především obraz, co se počítá...

A pokud váš malý umělec dává přednost spíš abstraktnějším motivům, zkuste se inspirovat metodou Zentangle. Při ní se na „dlaždice“ (čtverečky papíru 9x9 cm) kreslí různé vzory a textury, které se pak stínují nebo vybarvují, jednotlivé dlaždičky se pak mohou vyskládat do mozaiky... Člověk nepotřebuje být protřelý výtvarník, aby vytvořil něco hezkého. Video, jak začít, najdete na mensa.click/10k a další videa s inspirací na mensa.click/10l. Třeba i vás tahle odpočinková metoda zaujme a přidáte se při tvoření ke svému dítěti – nebo si čas od času sami tajně nějakou dlaždičku vybarvíte v práci, když vás rozčílí šéf, klient nebo zaseknutý papír v tiskárně...

Čtenářská výzva

Čtenářských výzev je všude spousta, co si ale vymyslet úplně vlastní s vlastními pravidly?

Co takhle knížka s jednorozcem na obálce? Nebo knížka, ve které se vyskytuje krysa. Knižka, kterou lidi buď milují, nebo nenávidí. Nebo knížka, jejíž fanoušci nesnáší její filmovou adaptaci. Možnosti jsou nekonečné.

Jak dlouho výzva potrvá? Kolik knížek bude potřeba přečíst? Bude její součástí nějaká výhra, nebo bude „jen tak“? A bude se jí dítě účastnit samo, dá si čtenářský závod se sourozencem, nebo bude číst celá rodina včetně rodičů?

Prozkoumejte své okolí

Jak moc zná vaše dítě své okolí?

Nechte ho připravit turistického průvodce vaší čtvrti / vesnice / vybrané oblasti. Včetně historie, příběhů, map, obrázků, fotografií... Prozkoumejte historii vašeho domova pomocí dostupných zdrojů – ať už online, v knihovně, infocentru nebo z úst starousedlíků. Nechte ho pro vás nebo pro návštěvu (kamarády, babičku, příbuzné...) připravit komentovanou pěší prohlídku vašeho okolí, během které vybere zajímavá místa a věci, na které upozorní (nejširší příjezdová cesta, nejlepší dvorek, největší pes, nejhezčí výloha, oblíbený strom na sbírání kaštanů a podobně).

Filmový večer

Filmy jsou super. Zvlášť když se na ně díváte společně a je k tomu prima občerstvení. Je jedno, jestli „jen“ v obýváku na televizi, projektorem na zeď nebo na prostěradlo na zahradě, každá varianta se dá pojmut dobrodružně, když si člověk dá záležet. Můžete si připravit program před filmem i po něm – udělat si filmový kvíz, poznávačku slavných filmových melodií, nebo po jeho zhlédnutí vyhlásit minisoutěž o nejlepší alternativní název...

Program je samozřejmě zcela ve vašich rukou – nicméně mensaforkids nabízí pár tipů na filmy (některé z nich dokonce i s nadaným hrdinou*): Černý hřeben, E.T. – Mimosmšťan,

Nevinné tahy*, Princezna nevěsta, Říjnové nebe*, Matilda* (nebo jiný film podle knížek Roalda Dahla), Škola superhrdinů, Hledání Země Nezemě* (11+), Muž bez tváře (13+), Společnost mrtvých básníků (13+).

TED talk

Pokud máte už trochu odrostlejšího potomka, kterého nevydělá titulky, nechte ho prozkoumat svět TED talks. Pošlete ho na mensa.click/ted a nechte ho, aby si jednu přednášku vybral, zkouknul a pak vám o ní povyprávěl.

Proč si vybral tuhle konkrétní? Co je jejím tématem? Co se z ní naučil? Jaké k ní má otázky? Doporučil by ji kamarádovi? Proč?

100: bitva s nudou

Nezaujaly vás možnosti výše? Inspirujte se číslem sto...

Poskládejte 100dílkové puzzle.

Tancujte 100 sekund na svou oblíbenou písničku.

Spočítejte, kolikrát zvládnete za 100 sekund: skákat na jedné noze | skočit žabáka | udělat sed-leh | napsat svoje jméno

Udělejte si číselný „hon za pokladem“ Najděte doma, v knihovně nebo obchodě všechna čísla od 1 do 100.

Vyběhněte stokrát schody.

Vyjmenujte 100 důvodů, proč žít ve vašem městě nebo navštěvovat vaši školu.

Postavte řadu ze sto kostiček domina a pak ji zbořte.

Co zvládnete postavit z náhodných 100 kostiček lega?

Oblékněte se, jako by vám bylo sto.

Napište si seznam: Kéž bych měl 100 _____

Napište si seznam: Nechci 100 _____

Vytvořte si seznam 100 nových slov, která se chcete naučit.

Udělejte 100 dobrých skutků.

Najděte města, která jsou 100 km severně, východně, západně a jižně od vašeho města.

A co třeba sto mil?

Vydržíte sedět úplně nehnutě 100 sekund?

Najděte si budovy, které jsou vyšší než 100 pater – která z nich je od vás nejbližší?

Vytvořte si seznam svých oblíbených 100 knih.

Jakou věc umíte dnes, ale neuměli jste ji před 100 dny?

Napište si seznam toho, co před 100 lety neexistovalo.

Vytvořte kuchařku se 100 recepty.

Najděte si recept a spočítejte, jak jeho pomocí nakrmit 100 lidí.

Napište si seznam 100 významných osobností.

Hodte si 100x mincí a udělejte si přehled, jestli vícekrát padla panna nebo orel.

Hodte si 100x kostkou a udělejte si graf, která čísla padala nejvíce a která nejméně.

Vytvořte si časovou osu svého života se seznamem 100 událostí.

Vytvořte a ilustруйте seznam 100 věcí, kterých byste chtěli za svůj život dosáhnout.

Jakých 100 míst byste chtěli navštívit?

Napište příběh odehrávající se za 100 dní nebo měsíců ode dneška.

Vytvořte si seznam 100 ohrožených druhů.

Vytvořte si seznam 100 vynálezů, které změnily svět.

Vymyslete 100 způsobů, jak zlepšit svou školu nebo město.

Vytvořte si seznam zdravých svačin do 100 kalorií.

Počítejte do 100 v jiném jazyce.

Naučte se počítat do stovky v úplně novém jazyce.

Napište příběh, který má přesně 100 slov.

Napište o tom, jak si myslíte, že bude za 100 let vypadat hudba.

Napište 100 věcí, které jsou na vás úžasné!

Figy

úryvek ze souboru povídek

Matěj Šrubař, student gymnázia

Pozdní večer, v kavárně sedí dva hráči. Střelec na F6. Věž na D4. „Přineste bílou kávu,“ hlásí servírce Černý. „Mně zase silného turka,“ ozývá se Bílý. Obě strany ztratily mnoho jednotek. Teď bílá královna vzala černého pěšáka z pole B5. Najednou bílá garda nečekaně zmenšuje své řady.

„Nechcete to vzdát, milý příteli? A jestli ne, můžu si zatím prolistovat Černou kroniku?“ ptá se škodolibě Bílý. Za chvíli naopak provokuje Černý: „Než si promyslíte svůj další tah, tak já snad dočtu Bílého tesáka.“ Atmosféra kolem stolu se dala krájet. Bouřlivý souboj intelektů v klidné kavárně.

Servírka mezitím přinesla oba objednané nápoje. Vojenští stratégové posilňují kofeinem činnost svých mozků. „Nedělá se vám špatně? Máte tvář bledou jako mramor,“ vtipkuje Bílý. „Vy nám naopak začínáte uhnatět,“ kamarádsky popíchnul Černý. Chaos na bitevním poli, zní řinčení zbraní.

Šachmat. Král padl a Bílý úderem do stolu rozlil černého turka s bílou kávou.

Teplé léto. Pozoruje, jak okolo pouličních lamp poletují drobné stíny mūr a jindy přečpané ulice zejí prázdnotou. Všichni se baví u veselek na přístavních molech. Nebo na palubě lodí proplouvající kanálem. Jenom od protější kavárny Revaire zní nadávky dvou mužů.

Kolik je vůbec hodin, uvědomí si. Vytáhne ruku z kapsy kabátu, zadívá se na hodinky. Půl deváté – za chvíli tam musí být. Pokud to dneska zvládne naposled perfektně, unikne konečně z té pekelné taneční třídy. Po chvíli přemýšlení rychle utíká.

Do tramvaje linky č. 6 stihla nastoupit akorát, když sebou vůz cukl a rozjížděl se. Celá nervózní stojí uprostřed poplázdné tramvaje. Látkový vak v ruce. „Příští zastávka: Hronovská,“ ohlašuje hlas z reproduktoru. Tuto ulici nikdy předtím neslyšela. Že by... že by nastoupila do špatné linky?

„Pane řidiči,“ zeptala se, „jedete, prosím, na zastávku K divadlu?“, když vůz zastavil na Hronovské. Otočil se na ni vousatý postarší muž. „Milá slečno, tam zastavuji pouze já a kolega z linky č. 2, takže nemusíte mít strach.“ Sedla si vedle něj.

Tramvaj se opět rozjela. Příští zastávka: Jungmannovo náměstí. To je divné, řekla si, to bych si přece pamatovala, že projíždím tou zastávkou. Jak dlouho už takto cestuji? Čtyři roky? A nikdy jsem nemluvila s řidičem jinak než „student, K divadlu“.

„Kampak vlastně jedete?“ vyrušil ji ze zadumání. „Za přítelem na schůzku? V tuto dobu často mladice chodí za amanty.“ „Kdeže!“ odpověděla, „učitelka tance mne přihlásila do konkurzu, neboť divadlo hledá nové baletní talenty.“ „Nejlepší ze třídy?“ zeptal se. „Ano, ovšem...“ zarazila se. „Vás to nebaví, že?“ dokončil větu. Příkypila.

Příští zastávka: Burianova. Začala vyprávět: „Učitelka striktně dohlíží na každou žačku. Špatná otočka? Trest! Neumíš vyšvihnou nohu? Trest! Ohleduplně se chová jen k těm nejoblíbenějším. Ti jsou neuvěřitelní namyšlenci, ty určitě vyberou.“ „Tak proč vlastně chcete soustěžit,“ otázal se, „když vás to nenaplnuje?“ Chvilí ticha.

Vůz zastavil. Konečně se rozhodla. „Slečno,“ obrátil se na ni, „zastávka K divadlu následuje až po této. Teď ještě nemusíte vystupovat. Odsud je to daleko.“ Podívala se na něj, poté pronesla: „Děkuji Vám.“ Na tváři tramvajáře se objevil hřejivý úsměv.

Tramvaj odjíždí ze zastávky. Dívka zahodila své piškoty do odpadkového koše. Sice promarnila životní chvíli, ale nebyla přece její. Čekal na ni život někoho jiného. Příjemný letní večer, mūry poletují okolo pouličních lamp. A Karolína L. je konečně svobodná.

Přes zástupy opilých partiček vůbec neviděl na cestu, ba dokonce by ho málem zajela rozjíždějící se tramvaj. „Co to, proboha, děláte člověče?! Dávejte pozor na cestu!“ zaznělo z kabiny. Nevšímal si toho. Dnešek se stane jeho hvězdným začátkem. Cítí to.

Vešel do vstupní chodby divadla. V rukou svírá scénář, který před několika dny svým herectvím vybojoval. To si vždy Vilém S. přál – účinkovat v Divadle Klubovna mezi profesionály. Odložil si v šatně svou bundu, zamířil do dveří označených cedulkou „Probíhá předpremiérová zkouška!“ Za nimi ovšem neslyšel žádné hlasy herců, žádné remcání režiséra, zkrátka hrobové ticho.

Kam se všichni poděli, přemítal dívaje se na hodinky. Zkouška měla začít ve tři čtvrtě, nyní je deset minut před devátou. Najednou se vyděsil. Z vedlejší místnosti se rozléhal pláč zlomených srdcí smíchaný s nekompromisním „Ne!“. Zadíval se na kus papíru s nápisem „Konkurz pro nové baletky“, který byl nalepený na dveřích.

Zdalo se mu to jako věčnost. Tik. Tak. Znuděně listuje scénářem se zvýrazněnými dialogy. Tik. Tak. Nespletl si náhodou den zkoušky? Nalistuje přední stranu. Ne, má tam opravdu dnešní datum. Tik. Tak. Sáhne na kliku zkušebny, ale nakonec si opět sedne. Tik. Tak. „... Pane doktore Riegere, mohl byste nám říct, v čem bylo jádro vaší hospodářské politiky v době, kdy jste byl kancléřem?“ pročítá nahlas. Všimá si, jak dobře zní místností echo jeho slov. Tik. Tak. Proč vlastně nejde pryč, napadá ho. Nikdo ho k čekání nenutí... Proč tedy ne? Vtom si připadá nějak unaveně. Tik.

„Prosím vás pane, vstávejte,“ někdo promluví k němu. Vilém se probudí. Ach, to je jenom uklízeč. „Dobrý večer, pane, slušně pozdraví, „copak se děje?“ „Mne hlavně zajímá, co tu děláte vy. Je už půl desáté. Všichni už jsou pryč.“

Vilém zděšeně pohlédne na hodinky. Opravdu, devět třicet. „Teď mě napadá,“ pronese uklízeč, „že vám to neřekli?!“ „Co?“ „No že se všechna divadelní představení od deváté zrušila. Prý nějaký zkrat v elektrické síti nebo bůhvíco.“

Vilém zaraženě procedil: „Takže Odcházení se dnes nehraje?“ Pan na něho nevěřícně kouká. „Odcházení, neodcházení... hlavně vy odcházejte, holomku. Domů.“

Tak skončil hvězdný večer Viléma S. – sezením na lavičce v parku a rozjímáním nad smyslností lidského bytí do ranního svítání.

Už dlouho se potuluje ulicemi. Potkal nejen překrásnou slečnu u pouličních lamp, ale i skleslého hochu sedícího na lavičce. Od přístavu také slyší hlasité dechovky a výskání nadšených posluchačů. Přestože ho přátelé zvali, aby se přidal a trochu si užil v bujaré společnosti, odmítl. Měl vlastní plány.

Igor O., student fakulty matematicko-technologické, miloval ten líbivý městský život. Tolik architektonických skvostů, tolik neuvěřitelných zážitků. Obešel by se bez jediného – všudypřítomných dealerů a barů. Alkohol nenáviděl od mládí, kdy se jeho otec otrávil methanolem. A drogy? Ty přímo nesnášel. I když... To je jedno, teď už takový není. Snad.

Spokojen usedává na schody bytovky. Z kapsy džínsů vydává drobnou dřevěnou figurku. Kéž bys tu mohl být, přeje si v duchu. Byla od táty, když ještě ne-

pil. Kdykoliv Igor panáčka držel, vzpomněl si na ty bezstarostné chvíle na venkově, o kterých nikomu nevyprávěl. Připadalo mu, že už není uprostřed stíněného velkoměsta.

Najednou slyší něčí kroky. „Čágo bélo lgo, nemáš náhodou cígo?“ promluvil ženský hlas. Igor si připadal, jako by na něj dopadlo stokilové závaží. „Ne, nemám,“ odpověděl, „a odejdi pryč.“ Postava se k němu naklonila. „Takže po tom, co tě pustili z léčebny, jsi úplně čistej, že? Herák, perník, takový srajdy už nechceš, hmm?“

Postavil se. „Nekaž mi můj život!“ zařval, „odteď nejsem zfetovaná nicka. Pomohli mi stát se lepším, vydrápat se z bludného koloběhu. Pavoučí sítě. Spirály závislosti.“ „Ale stále po tom toužíš, lgorku,“ poznamenal hlas. „Sakra, já to překonám!“ Pohár trpělivosti začal být přeplněný, krev v žilách vřít. Vše okolo ztemnělo.

Podíval se na postavu. Zase ona, feťačka jedovatá. „Anastázie,“ oslovil ji, „musíš mi to připomínat?!“ Přikročila k němu. „Pamatuješ si ještě na naši parťu? Navštiv starý přátele na setkávačce, U Kotelny.“ Igor bere do ruky dlažební kostku. „Tvá kovová lžička leží stále schovaná za cihlou.“ Pohár přetekl.

Křik. Nenávistný pohled. Rozbitá lebka. Krev, krev, spousta krve. Zkrvavená kostka padající na chodník.

Igor neví, co má dělat. Snaží se volat o pomoc, avšak hrdlo jakoby nechtělo poslouchat. Udělal to. Co bude dál? Cítí silnou migrénu. Vystresován jako divoká zvěř hledí na přichozí z přístavu. Vtom zkolaboval. Postavička s ulomenou hlavou padá na kraj chodníku.

Houkání sanitního vozu. Policie zkoumající místo činu. Pohřební služba odnášející tělo. Tělo, které nebylo Anastázie.

Hod knižní perlou

Petra Holubová

Občasné poznámky čtenářovy. Střípky z knih. Sbírané s radostí z objevování. Psané do diáře s nadějí, že nebudou zapomenuty. Po léta zastrčené, zaprášené a pak... objevované znovu.

Většina lidí chce, aby je něco rušilo. Říkají tomu zábava. Na vašem místě by se unudili k smrti.

Michaela Klevisová – Ostrov šedých mnichů

Někdy mi připadá, že v mojí hlavě bydlí trpasličí filmový štáb. Kolektiv scénaristů s bezbřehou fantazií, režisérů, kteří mají vizi, nadaní kameramani a zvukaři, kteří dokážou vytvořit působivou atmosféru. Pracují neuvěřitelně rychle a zadarmo. Smůla je, že tenhle můj miniaturní Hollywood natáčí výhradně katastrofické filmy s depresivním koncem. A do hlavních rolí obsazují vždycky jenom mě a mé nejbližší.

Barbora Šťastná – Jak jsem sebral odvahu

Vše živé se dělí na tři druhy: na nepřátele, na konkurenci a na kořist.

Čapek Karel – Bajky a podpovídky

Jsem rád, že po ničem nebažíš, Tora-san, aspoň tě nic nezklame.

James Clavell – Shogun

Nikdy bys neměl přestat zkoušet nové věci. Mohl bys přijít o něco báječného.

Julie Caplin – Pekárna v Brooklynu

Víme jen to, co vnímáme. Všechno, co vnímáme, je jen náš pohled na skutečnost. Otázka není, na co se díváš, nýbrž co vidíš.

Matt Haig – Půlnoční knihovna

Muž je definován jako člověk a žena jako žena – kdykoli se žena zachová jako člověk, řekne se o ní, že napodobuje muže.

Robert Galbraith – Neklidná krev

Jsou krajiny, které prostupují duší, a krajiny, které se jí nedotknou.

Veronika Bendová – Vytěženey kraj

Nedá se to nazvat smrtí. Měl bys vědět, Dahu, že někdy člověk nežije, ale to neznamená, že umřel.

Wu Ming-Yi – Muž s fazetovými očima

V našem světě řadím hudbu, co do užitečnosti, někde mezi pentle do vlasů a duhu. Z duhy můžete aspoň odvodit počasí.

Suzanne Collins – Hunger Games:

Aréna smrti

Máte také své perličky?

**Napište mi a pošlete se.
petra.holubova@mensa.cz**

Řešení šifry ze s. 24 je: LÁ H EVR UMU REPUBLICA NA PO LI CI VO B YV AKU

Každý obrázek vyjadřuje vždy stát; čísla vedle obrázku pak určují písmeno z názvu příslušného hlavního města.

Afgánistán, Vietnam, Arménie, Palau, ČR, Bahamy, Černá Hora, Portugalsko, Honduras, Rusko, Švýcarsko, Ukrajina, Ázerbajdžán

řešení

Adresář

MÍSTNÍ SKUPINY

Bližší informace najdete na mensa.cz/mistni-skupiny

MS Brno: brno@mensa.cz

MS České Budějovice: budejovice@mensa.cz

MS Hradec Králové: hradec@mensa.cz

MS Karlovy Vary: vary@mensa.cz

MS Jihlava: jihlava@mensa.cz

MS Liberec: liberec@mensa.cz

MS Olomouc: olomouc@mensa.cz

MS Ostrava: ostrava@mensa.cz

MS Pardubice: pardubice@mensa.cz

MS Plzeň: plzen@mensa.cz

MS Praha: paha@mensa.cz

MS Prostějov: prostejov@mensa.cz

MS Ústí nad Labem: usti@mensa.cz

MS Zlín: zlin@mensa.cz

ZÁJMOVÉ SKUPINY – SIGY

Bližší informace najdete na mensa.cz/sig

SIG 111: Janka Unruhov, janka.unruhova@seznam.cz, sig-111@mensa.cz

SIG Abaku: Vladimír Tesař, tesar@vcelicka.cz

SIG Aktivní děti: Milada Pytelová, 602 171 498, milada.pytelova@mensa.cz

SIG Bowling: Zdeněk Falář, zdenek.falar@mensa.cz

SIG Business Club: Petr Štěpán, 792 309 999, petr.stepan@mensa.cz, sig-business@mensa.cz

SIG Cyklistika: Zdenka Pániková, 737 154 078, zdenka@mensa.cz, sig-cyklistika@mensa.cz

SIG Deskovky Brno: Radim Novák, 774 571 453, radim.novak@mensa.cz, sig-deskovky-brno@mensa.cz

SIG Děti Plzeň: Jana Soukupová, 603 559 649, jana.soukupova@mensa.cz

SIG Dobrovolník: Petra Holubová, 608 338 417, petra.holubova@mensa.cz, sig-dobrovolnik@mensa.cz

SIG Dračí doupě: Martin Hladík, martin.hladik@mensa.cz, sig-doupe@mensa.cz

SIG Ekologie: Vladimír Kutálek, vlk@mensa.cz, mensa.click/fb-ekologie, sigekologie.vlkuver.cz

SIG Facebúk: Dagmar Hladíková, dagmar.hladikova@mensa.cz

SIG Geocaching: Pavel Terber, 604 750 324, pavel.terber@mensa.cz

SIG Improvizace: Miroslav Charvát, 606 427 893, miroslav.charvat@mensa.cz, sig-improvizace@mensa.cz, mensa.click/sig-improvizace, mensa.click/fb-improvizace

SIG Jazyky: Vít Švachouček, vit.svachoucek@mensa.cz

SIG Jihočeské nadané děti: Marta Frydrychová, 777 165 811, marta.frydrychova@mensa.cz, mensa.click/fb-budejovice

SIG Junior: Jan Hubert Pavelka, 606 681 305, jan.hubert.pavelka@mensa.cz

SIG Lady: Jana Šobrová, jana.sobrova@mensa.cz

SIG Lišky: Milada Pytelová, 602 171 498, milada.pytelova@mensa.cz

SIG Literární tvorba: Eliška A. Kubičková, 604 329 451, elize@volny.cz, sig-literarni-tvorba@mensa.cz

SIG Logické hry: Hana Kotinová, 732 142 964, hana.kotinova@mensa.cz

SIG Manager: Stanislav Wolf, 604 623 092, stanislav.wolf@mensa.cz

SIG MEG – Mensa English Group: Jitka Nováková, jitka.novakova@mensa.cz

SIG Natura: Pavel Terber, 604 750 324, pavel.terber@mensa.cz

SIG Nihongo: Václav Brázda, vaclav.brazda@mensa.cz

SIG Outdoors: Zdenka Pániková, 737 154 078, zdenka@mensa.cz, sig-outdoors@mensa.cz

SIG Peníze: Vladimír Kutálek, vlk@mensa.cz, mensa.click/fb-sigpenize, sigpenize.vlkuver.cz

SIG Psychologie a komunikace: Karel Kostka, 603 259 095, cubeca@seznam.cz

SIG Rozvoj: Tomáš Blumenstein, 603 726 030, tblumen@mensa.cz

SIG Rozvoj Intranetu: Tomáš Kubeš, tomas.kubes@mensa.cz

SIG Seberozvíjení: Vladimír Kutálek, vlk@mensa.cz, mensa.click/fb-seberozvijeni, sigseberozvijeni.vlkuver.cz

SIG Senior: Zdenka Pániková, 737 154 078, zdenka@mensa.cz

SIG Škola4: Tomáš Blumenstein, 603 726 030, tblumen@mensa.cz

SIG Turistika: Iveta Jelínková, 607 832 331, iveta.jelinkova@mensa.cz

SIG Věda: Stanislav Wolf, 604 623 092, stanislav.wolf@mensa.cz

SIG Zahraničí: Tomáš Blumenstein, 603 726 030, tblumen@mensa.cz

SIG Zbraně: Vojtěch Audy, vojtech.audy@mensa.cz

SIG Zpěv: Jiří Keller, jiri.keller@mensa.cz, sig-zpev@mensa.cz

SIG Lego: Hana Kotinová, 732 142 964, hana.kotinova@mensa.cz

SIG Gurmán: Tomáš Kubeš, tomas.kubes@mensa.cz

Výtvarný SIG: Eva Erbošová, eva.erbosova@mensa.cz

PROJEKTY

Kluby nadaných dětí: Lucie Měchurová, 777 141 975, lucie.mechurova@mensa.cz

Logická olympiáda: Lucie Měchurová, 777 141 975, lucie.mechurova@mensa.cz

ADMINISTRATIVA

Korespondenční adresa: Španielova 1111, 163 00 Praha 6

Administrativa:

Zuzana Poláková, 770 177 926, sekretarka@mensa.cz

Administrativa testování:

Lucie Měchurová, lucie.mechurova@mensa.cz, 777 141 975

Bankovní spojení: č. ú. 2801689708/2010

Webmaster: Jiří Šmach, webmaster@mensa.cz

Kancelář Praha:

ČVUT – CIIRC, Jugoslávských partyzánů 1580/3, 160 00 Praha 6, 770 177 926, Lucie Měchurová, Zuzana Poláková, Petr Štěpán

RADA MENSY ČESKO

E-mail: rada@mensa.cz

Předseda, IT, internet:

Martin Sedláček, martin.sedlacek@mensa.cz, 602 392 662

1. místopředseda, členská základna:

Petr Mazal, petr.mazal@mensa.cz, 737 329 360

Místopředseda, aktivity, zahraničí, nadané děti:

Tomáš Blumenstein, tblumen@mensa.cz, 603 726 030

Místopředseda, Mensa gymnázium:

Petr Čavojský, petr.cavojsky@mensa.cz, 724 046 888

Místopředsedkyně, PR:

Hana Kalusová, hana.kalusova@mensa.cz, 770 177 927

Místopředsedkyně, testování, NTC a další vzdělávání:

Lucie Měchurová, lucie.mechurova@mensa.cz, 777 141 975

Místopředseda, ekonomika a administrativa:

Jiří Rak, jiri.rak@mensa.cz, 722 522 777

Členka Rady, dobrovolníci, místní skupiny:

Petra Holubová, petra.holubova@mensa.cz, 608 338 417

Členka Rady, SIGy – zájmové skupiny:

Marta Frydrychová, marta.frydrychova@mensa.cz

Tajemník aktivit pro mladé:

Jan Hubert Pavelka, jan.hubert.pavelka@mensa.cz

Tajemnice pro sociální síť:

Dita Sedláčková, dita.sedlackova@mensa.cz

Tajemnice pro merchandising a tiskoviny:

Jana Unruhov, jana.unruhova@mensa.cz

DALŠÍ AKTIVNÍ ČLENOVÉ

Psycholog: Vladimír Marček, psycholog@mensa.cz

Ombudsman: Marta Švachoučková, ombudsman@mensa.cz

Internetová rada: Tomáš Kubeš (předseda), Martin Sedláček, Petr Mazal, irada@mensa.cz

SIGHT koordinátor: Zuzana Poláková, sight@mensa.cz

Testující IQ: kompletní seznam testujících najdete na mensa.click/testujici

REDAKCE ČASOPISU

E-mail: redakce@mensa.cz

REDAKČNÍ RADA

E-mail: rr@mensa.cz

Hana Kalusová, Dita Sedláčková, Jana Unruhov

SOCIÁLNÍ SÍŤ

Instagram: mensa.click/ig

Facebook: mensa.click/fb

Twitter: mensa.click/twt

LinkedIn: mensa.click/li

MENSA GYMNAZIUM, O.P.S.

Korespondenční adresa: Španielova 1111, 163 00 Praha 6 – Řepy, 257 328 786, mensagymnazium.cz, info@mensagymnazium.cz

Ředitelka: Magda Kindlová, magda.kindlova@mensagymnazium.cz

KONTROLNÍ KOMISE

E-mail: kk@mensa.cz

Zdenka Pániková (předsedkyně), Zdeněk Falář, Jiří Šmach

ČLENOVÉ MENSY ČESKO

Kontakty na členy Mensy Česko, kteří dali svolení ke zveřejnění údajů, najdete na webu intranet.mensa.cz v části Členové.

MENSA®